

Računalniške novice

Cena: 1,99 €

DEEPSEEK: ZAKAJ VES SVET NORI? KAJ SE DOGAJA V OZADJU?

št. 3/XXX
13. februar 2025

Test:
Xiaomi Redmi
Note 14 Pro+
in Redmi Note
14 Pro

6 načinov,
kako izboljšati
produktivnost
pri delu od doma

PODATKOVNA REVOLUCIJA V PODJETJIH

KOMONENTKO.SI

- ✓ do 48 obrokov
- ✓ brez obiska banke
- ✓ 100% digitalno

 leanpay

Iskalnik ChatGPT
na voljo tudi
brez računa

Apple predstavil
novo aplikacijo
Apple Invites

Volkswagen z
e-avtomobilom za okoli
20.000 evrov

Amazon
bo kmalu pokazal
novo Alexo

KOMPONENTKO.SI

DO SANJSKEGA RAČUNALNIKA NA OBROKE - BREZ OBISKA BANKE

Samsung Neo G9 57

- 57 palcev/145 cm diagonala
- Dvojna 4K ločljivost 7680 x 2160 pikselov
- Ukrivljen zaslon
- 1 ms odzivni čas
- Quantum Mini-LED tehnologija s HDR 240 Hz frekvenco osveževanja

cena 1.899 €

že od 31,18 €
mesečno

že od 71,75 €
mesečno

že od 64,06 €
mesečno

- Grafična kartica: RTX 4080 Super 16 GB
- Procesor: Ryzen 9800X3D
- Matična plošča: Gigabyte B650M
- Spomin: 32 GB 6000 MHz
- Napajalnik: 850 W Gold+

cena 2.799 €

- Grafična kartica: RTX 4070 Ti Super 16 GB
- Procesor: Ryzen 9800X3D
- Matična plošča: Gigabyte B650M
- Spomin: 32 GB 6000 MHz
- Napajalnik: 850 W Gold+

cena 2.499 €

1 Z Leanpay je nakup na obroke resnično enostaven.

2 Vse uredite v pičlih 5 minutah.

3 Tako prek spleta kot tudi ob obisku poslovalnice.

Telefon: 030 755 005

info@komponentko.si

www.komponentko.si

Meta za učenje UI uporabila kar torrente

Meta je sredi sodne bitke z avtorji, ki podjetje obtožujejo, da se je njihov veliki jezikovni model učil s pomočjo piratiziranih knjig.

Meta je prejšnji mesec priznala, da je prek torrentov prenašala sporno vsebino iz platforme LibGen, ki je dom več deset milijonov piratiziranih knjig. Vendar so bile podrobnosti o razsežnosti njihovega početja nejasne vse do nedavnega, ko so bila prvič v celoti objavljena elektronska sporočila podjetja Meta. Novi dokazi so pokazali, da je Meta prenesla »vsaj 81,7 terabajta podatkov iz več knjižnic, vključno z vsaj 35,7 terabajta podatkov iz Z-Library in LibGen,« je navedeno med sodnimi dokazi avtorjev. In »Meta je pred tem prenesla tudi 80,6 terabajta podatkov iz LibGen.«

»Obseg Metinega nezakonitega sistema prenosov in učenja je neverjeten,« trdijo avtorji in vztrajajo, da so v preteklosti že »zaradi veliko manjših dejanj piratstva podatkov sodniki takšna dejanja brez pomisleka predali v kazensko preiskavo tožilstvu ZDA.« Seveda namigujejo na dvoličnost pravnega sistema, ko gre za večje korporacije.

Avtorji knjig so od Mete zahtevali več informacij o nezakonitih prenosih, vendar se je Meta vsem poskusom odkrivanja novih informacij upirala. Ampak avtorji so se vseeno dokopali do sporočil uslužbenec.

»Torrentanje na službenem prenosniku se mi ne zdi dopustno,« je aprila 2023 zapisal Nikolay Bashlykov, raziskovalni inženir podjetja Meta. V istem sporočilu je izrazil »zaskrbljenost zaradi uporabe naslovov IP podjetja Meta za nalaganje piratskih vsebin prek torrentov«. Kasneje je v vsa svoja sporočila vključil tudi pravno službo in poudaril, da bi »uporaba torrentov pomenila tudi 'sejanje' prenesenih datotek, kar tudi pravno gledano ni dopustno.«

Njegovi pomisleki niso obrodili sadov. Meta je storila ravno nasprotno in skrila dokaze o nezakonitem početju. Domnevno je sejanje poskušala prikriti tako, da pri prenosu nabora podatkov ni uporabljala Facebookovih strežnikov.

Novi dokazi bodo zagotovo spremenili potek

sojenja in tisti, ki so že pričali, bodo morda morali znova na zatožno klop. Meta še vedno vztraja, da je bilo usposabljanje umetne inteligence s pomočjo knjižnice LibGen primer »poštene uporabe«.

Bo Apple profitiral v dirki umetne inteligence?

DeepSeek, startup podjetje, ki je 20. januarja javnosti predstavilo model R1, bi po mnenju mnogih lahko predstavljalo veliko grožnjo trenutno največjim igralcem na področju umetne inteligence – Googlu, Microsoftu in podjetju OpenAI. Velika tehnološka podjetja so bila ob prihodu novega kitajskega akterja šokirana, Apple pa bi lahko bil tisti, ki bi v tej igri celo profitiral.

Trg se je v največji meri ustrašil dejstva, da naj bi bili kitajski modeli umetne inteligence enako učinkoviti kot ameriški, obenem pa so mnogo cenejši. Glavni razlog za nizko ceno je uporaba manj zmogljivih čipov.

Kaj to pomeni za Google, OpenAI in podobne, je precej jasno, njihov poslovni model namreč temelji na zaračunavanju naročnine za uporabo premium oz. najnaprednejših modelov umetne inteligence (UI). Kako je reagiral trg, lahko vidimo že iz dveh podatkov, in sicer so delnice nizozemskega proizvajalca čipov ASML padle za 7 %, medtem ko je najbolj zvoneč padec doživela Nvidia, katere vrednost delnic je padla za več kot 17 %. Po drugi strani pa je Apple v relativno dobrem položaju, saj je vrednost njegovih delnic ob naznanitvi podjetja DeepSeek zrasla, kar pa spet ne velja za Alphabet in Microsoft, katerih delnice so v istem obdobju padle. »Apple bi, če bi stroški učenja UI modelov padli, profitiral,« pravi Gene Munster, partner v podjetju Deepwater Asset Management.

Eden od razlogov, zakaj bi lahko Apple na račun nižanja stroškov učenja UI modelov pridobil je, ker pri Applu razmišljajo, kako umetno inteligenco integrirati kot produkt. Vsaj za zdaj njihov namen ni zgraditi najbolj zmogljivega modela,

je za portal Business Insider razložil William Kerwin, analitik pri Morningstarju. Dodal je še, da bi lahko Apple integriral velike jezikovne modele in izboljšal Apple Intelligence po nižji ceni kot konkurenca. To bi posledično pomenilo nižje cene za potrošnike.

»Če DeepSeek dokaže, da lahko do zmogljivih UI kapacitet pride za del cene, ki jo večina UI podjetij danes plačuje, bi lahko Apple pospešeno delal na načrtu integracije umetne inteligence brez nepotrebnih dodatnih investicij,« meni Jacob Bourne, analitik pri BI-jevem sestrskem podjetju Emarketer.

Spomnimo, da je bil Apple deležen nemalo kritik zaradi počasnega ritma razvoja umetne inteligence. Lani je predstavil Apple Intelligence, vendar nekaj mesecev po tem, ko so največji konkurenti razkrili svoje modele, in veliko po tem, ko je OpenAI kot prvi svet šokiral s ChatGPT-jem. Tudi danes je Apple Intelligence še vedno blede senca ostalih ponudnikov. Samsung in Google sta daleč pred svojim največjim konkurentom, ko gre za raznolikost in zmogljivost UI funkcij.

Direktorji tehnološki gigantov, Alphabetov Sundar Pichai in Metin Mark Zuckerberg verjamejo, da je enormno vlaganje v umetno inteligenco vredno tveganja – Meta naj bi zgolj letos v UI infrastrukturo vložila 60 milijard dolarjev. Zdi se, da Apple v umetno inteligenco vlaga manj, čeprav natančnih števil, ki bi govorile izključno o investicijah v umetno inteligenco, niso razkrili.

Zdaj lahko vsilite, da igre uporabljajo DLSS 4

Nvidia je že začela s prodajo grafičnih kartic RTX 5090 in RTX 5080, hkrati pa objavlja tudi priložno posodobitev za obstoječe lastnike grafičnih kartic RTX. Novi gonilnik (572.16) omogoča, da v igrah ali aplikacijah, ki tega trenutno ne podpirajo, vsilite DLSS 4, kar zagotavlja boljšo kakovost slike in v nekaterih primerih celo manjšo porabo VRAM-a.

Sočasno s lansiranjem novih kartic je debitiral tudi programski paket DLSS 4. Uradno je podprtih 75 iger in aplikacij, z novo posodobitvijo pa

bi v teoriji lahko v vsaki igri prisilno uporabili DLSS 4 z novim transformacijskim modelom.

To pomeni, da se nam ni potrebno zanašati na razvijalce, da uvedejo podporo za novo tehnologijo. Ali bo zmogljivost enaka, kot če bi jo dodali razvijalci, pa bomo še videli.

Nekateri so že testirali novo posodobitev in v večini primerov res lahko prisiliš uporabo DLSS 4, ne deluje pa pri vsaki igri. Čeprav je vklop funkcije v nastavitvah viden, se je pri nekaterih igrah vseeno ne da zares vklopiti.

Lastniki grafičnih kartic serije RTX 40 bodo prav tako dobili dostop do novega modela za ustvarjanje sličic, ki je 40 % hitrejši in porabi 30 % manj VRAM-a kot predhodnik.

Nvidia je posodobila tudi funkcijo RTX Video Super Resolution (VSR), ki lahko poveča kakovost starih zamegljenih videoposnetkov na YouTubeu. Odslej bo pri najvišji kakovosti uporabila 30 odstotkov manj virov, kar pomeni, da bi to funkcijo morale zdaj podpirati tudi starejše RTX kartice. VSR bo povečal tudi kakovost videoposnetkov HDR nižje ločljivosti.

Medtem ko bodo obstoječi lastniki kartic RTX dobili dostop do učinkovitejših modelov, bodo lahko tudi tisti, ki bodo kupili kartice RTX serije 50, omogočili funkcijo DLSS Multi Frame Generation. Ta nova funkcija nadgrajuje funkcijo Frame Generation z ustvarjanjem treh dodatnih sličic za vsako obstoječo sličico. Pogoje je, da ste uspeli kupiti eno od novih kartic po maloprodajni ceni. Na skoraj vseh trgih se namreč že čuti pomanjkanje in močno napihnjene cene. RTX 5090 se ponekod prodaja tudi za 3000 ali več evrov.

Nvidia je v najnovejši posodobitvi gonilnika presenetila tudi z novo funkcijo Smooth Motion. Gre za model umetne inteligence, ki omogoča »bolj gladko igranje z izpeljavo dodatne sličice med dvema izrisanimi slikama« v igrah brez podpore za DLSS Frame Generation. Nvidia pravi, da je Smooth Motion ekskluziven za serijo RTX 50 in ga je mogoče uporabiti v igrah, ki uporabljajo funkcijo DLSS Super Resolution v privzeti ločljivosti ali celo v igrah z drugimi teh-

nologijami za povečanje ločljivosti, običajno pa podvoji »zaznavno hitrost sličic«.

Nove gonilnike si lahko prenesete preko nadzorne plošče Nvidia.

Google namerava letos vložiti 75 milijard dolarjev

Googlova matična družba Alphabet pričakuje, da bo v letu 2025 v kapitalne izdatke vložila »približno 75 milijard dolarjev«. Tako je zapisal direktor Sundar Pichai v poročilu poslovnih rezultatov za četrto četrtletje 2024.

Kapitalski izdatki so v zadnjem času postali vroča tema, saj se velika tehnološka podjetja trudijo zgraditi infrastrukturo, ki bo podpirala njihove vse bolj optimistične ambicije na področju umetne inteligence, in napoved podjetja Alphabet je očitno namenjena temu, da podjetje ostane v tej noro dragi dirki.

Alphabet je leta 2023 za kapitalne izdatke porabil 32,3 milijarde dolarjev, skok na 75 milijard dolarjev leta 2025 je kar velik – celo za Google. V sporočilu za javnost ni jasno navedeno, koliko denarja so namenili umetni inteligenci, ampak glede na okvirne ocene konkurence in strokovnjakov je jasno, da bo šel dobršen del izdatkov prav v umetno inteligenco. Še posebej, ker je UI pomemben razlog, zakaj so lansko leto povečali

prihodke za 12 % na 96,5 milijarde dolarjev. Prihodki od storitev Google Cloud so se povečali za 10 odstotkov na 12 milijard, za kar Google pravi, da je »posledica rasti na platformi Google Cloud Platform (GCP) v osnovnih izdelkih GCP, infrastrukturi AI in rešitvah za generativno umetno inteligenco«.

Pichai je v klicu z investitorji dejal, da ima podjetje že pripravljene dobre ideje, kako bi vključili oglase v UI pomočnika Gemini AI. Namignil je tudi na preobrazbo načina iskanja po Googlu, kar obljublja že od začetka pojava generativne umetne inteligence. V četrtem četrtletju je podjetje objavilo nekaj pomembnih novic o svojih izdelkih umetne inteligence, med drugim je razkrilo Gemini 2.0, agenta umetne inteligence z imenom Project Mariner, ki lahko opravlja naloge v brskalniku Chrome, in orodje Deep Research, ki lahko namesto vas opravi globljo raziskavo po spletu. Podobno funkcijo je pred kratkim predstavil tudi OpenAI.

Google je predstavil tudi nov operacijski sistem za mešano resničnost Android XR.

Forza Horizon 5 prihaja na PS5

Tudi Xbox širi svoja obzorja. Igra Forza Horizon 5, ki je del franšize, ki je bila vedno ekskluzivno na voljo za konzole Xbox (in PC), sedaj prihaja tudi na PlayStation 5.

Podjetje Playground Games je nepričakovano objavilo, da bo najnovejša igra Forza Horizon spomladi izšla za PS5. Po igrah, kot sta Sea of Thieves in Indiana Jones and the Great Circle, bo to najnovejša ekskluzivna igra za Xbox, ki se bo preselila na konzolo PlayStation.

Različico za PS5 je razvilo podjetje Panic Button v sodelovanju s studiom Turn 10 Studios in Playground Games, imela pa bo enako vsebino kot različica za Xbox in PC. Poleg tega bodo vključeni tudi paketi avtomobilov ter razširitvi

www.ena.com

ASUS

Lenovo

Slovenska spletna trgovina številka 1 za dom, podjetja in prosti čas

PAMETNI PRENOSNIKI

Hot Wheels in Rally Adventure. Družba Xbox (in Microsoft) je vse bolj odprta za idejo izdajanja iger na ostalih platformah, vključno s platformama PlayStation in Nintendo Switch, pri čemer je šef Xboxa Phil Spencer potrdil, da nameravajo lansirati svoje igre tudi na Switchu 2.

Na zadnjem klicu za vlagatelje je Microsoft razkril, da je igra Indiana Jones and the Great Circle dosegla 4 milijone igralcev, Game Pass na osebnih računalnikih pa se je povečal za 30 % in tako povečal prihodke od storitev za 2 %, vendar so se skupni prihodki od iger zmanjšali, saj je prodaja konzol padla za skoraj 30 %. To lahko Xbox spodbudi tako, da bo dal prednost storitvi Game Pass in si prizadeval za več iger na drugi strojni opremi.

Forza Horizon 5 je nadaljevanje serije dirk z odprtim svetom. Forza Horizon 5 je nekoliko bolj arkadna kot njena sorodnica Forza Motorsport, saj voznikom omogoča dirkanje in raziskovanje čudovite Mehike.

Naslednji Battlefield bo pripravljen do marca 2026

Studio EA Games pravi, da igra Battlefield napreduje po načrtih in bo pripravljena za izid v njihovem fiskalnem letu 2026. Vsaj tako so razkrili v zadnjem finančnem poročilu za tretje četrtletje, ki se zaključuje marca 2025.

To pomeni, da bo igra izšla nekje med aprilom 2025 in marcem 2026, bolj verjetno proti koncu leta 2025 oziroma v začetku prihodnjega. EA je pred kratkim najavil tudi začetek zaprtega testiranja in celo prvi uradni pogled na prihajajočo igro.

Kratek vpogled v igranje igre Battlefield v fazi pre-alfa je bil del videoposnetka, v katerem je bilo razkrito to, čemur EA pravi Battlefield Labs, priložen pa je bil tudi poziv k sodelovanju za preizkuševalce iger. »EA je predstavil Battlefield Labs, novo pobudo, ki omogoča testiranje in

inovacije na pobudo igralcev pred pričakovano izdajo nove igre v fiskalnem letu 2026.« je EA zapisal v svojem finančnem poročilu.

V tem času je EA razkril Battlefield Studios, krovno blagovno znamko za štiri studie, ki delajo na novem Battlefieldu. To so glavni razvijalec serije DICE s sedežem v Stockholmu na Švedskem, studio Motive, ki je razvijalec predelave Dead Space in Star Wars: Squadrons (pripravlja tudi igro Iron Man), ameriški studio Ripple Effect (prej znan kot DICE LA) in britanski studio Criterion, ki je pred kratkim končal razvoj igre Need For Speed.

Podjetje DICE na Švedskem pripravlja večigralski način za novo igro Battlefield. Podjetje Motive pripravlja misije za enega igralca in zemljevide za več igralcev. Družba Ripple Effect se ukvarja s pridobivanjem novih igralcev za franšizo Battlefield. Družba Criterion pa pripravlja enoigralsko kampanjo.

EA je sporočil, da ekipe Battlefield Studios zdaj vstopajo v »kritično« fazo razvojnega cikla in želijo povratne informacije igralcev o tem, čemu dati prednost, kaj izboljšati in izpopolniti pred izidom. »Tudi v alfa fazi smo ponosni na to, kako izgleda igra,« so dejali pri EA. »Neutrudno izvajamo testiranja, vendar bodo vaše povratne informacije še dodatno okrepile naš razvoj, saj si prizadevamo, da bi dosegli popolno noto med obliko, funkcionalnostjo in občutkom.« Medtem

ko je EA za novo igro namenil sredstva kar štirih studiev, je lansko leto ukinil studio Ridgeline Games, ki je razvijal samostojno enoigralsko igro Battlefield, kjer bi bil večji poudarek na zgodbi.

Apple predstavil novo aplikacijo Apple Invites

Apple je napovedal aplikacijo za načrtovanje dogodkov Apple Invites za iPhone, ki bo naročnikom storitve iCloud omogočala ustvarjanje in deljenje vabil na zabave in druge dogodke. Prijemniki se lahko prijavijo ne glede na to, ali imajo naročnino na iCloud ali napravo Apple. Aplikacija je na voljo tudi na spletu.

Apple pravi, da lahko z vabili gostitelji »pregledujejo in upravljajo svoje dogodke, delijo vabila s povezavo, pregledujejo odzive na vabila in izberejo podrobnosti, ki jih želijo vključiti v predogled«, na primer domači naslov ali določeno ozadje. Gostje lahko z aplikacijo v skupni album

4K in 8K

MULTIMEDIJSKI PREDVAJALNIKI,
Hi-Fi STREAMERJI in ostale
Hi-Fi KOMPONENTE.

R.volution

iBasso Audio

LOEWE.

www.archus-hifi.com | Tel: 070 890 096

prispevajo fotografije ali videoposnetke z dogodka. Slednje bo za mnoge najbolj priročna funkcija, saj prijateljev in sorodnikov ne bo več treba "gnjaviti", naj delijo svoje fotografije.

Pri ustvarjanju povabila v aplikaciji lahko gostitelji uporabijo fotografije iz svoje knjižnice ali izberejo ozadja, ki so na voljo v aplikaciji. Vgrajena je tudi funkcija Image Playground, ki gostiteljem omogoča ustvarjanje slik z umetno inteligenco, če imajo napravo, ki to omogoča. Integrirani so tudi zemljevidi in poročila o vremenu. Naročniki Apple Music lahko dodajo tudi skupni seznam predvajanja, ki si ga lahko gostje ogledajo v vabilih Apple Invites.

Vabila lahko v aplikaciji ustvarjajo le uporabniki, ki so naročeni na storitev iCloud Plus. Na voljo je uporabnikom telefonov iPhone z operacijskim sistemom iOS 18 in novjšim. Če iščete podobno aplikacijo, si oglejte še Partiful.

Googlova umetna inteligenca Gemini še hitrejša

Google je objavil, da je umetna inteligenca (UI) Gemini dobila model Gemini 2.0 Flash AI. Nadgrajeni model »zagotavlja hitre odzive in večjo zmogljivost v številnih ključnih merilih ter vsakodnevno pomoč pri opravih, kot so iskanje idej, učenje ali pisanje«, pravi Google.

Nov model bo na voljo v spletni in tudi mobilni aplikaciji Gemini in bo na voljo vsem uporabni-

kom. Če imate nov telefon HONOR, Samsung ali Xiaomi, že lahko preverite, ali je model na voljo tudi na vaših telefonih.

Google pravi, da bomo lahko »naslednjih nekaj tednov« še vedno uporabljali modela Gemini 1.5 Flash in 1.5 Pro.

Ameriški velikan je Gemini 2.0 prvič predstavil decembra in ga tudi ponudil beta preizkuševalcem, hkrati pa obljubil, da končnim uporabnikom ne bo potrebno čakati dolgo, da ga bodo

tudi sami lahko preizkusili. Slaba dva meseca po najavi je Google svojo obljubo tudi izpolnil.

Za konec pa so iz podjetja sporočili še, da Gemini za ustvarjanje fotografij zdaj uporablja najnovejšo različico generatorja Imagen 3 za pretvorbo besedila v sliko. Po Googlovih besedah model »zagotavlja bogatejše podrobnosti in teksture« ter »z večjo natančnostjo sledi vašim navodilom«.

Ford je lani izgubil 5 milijard dolarjev

Fordov oddelek za električna vozila in programsko opremo je v letu 2024 izgubil 5,1 milijarde ameriških dolarjev, leto prej pa 4,7 milijarde dolarjev. Avtomobilski proizvajalec ne pričakuje, da bo letošnje leto občutno drugače in napoveduje, da bo pri poslovanju z električnimi vozili izgubil kar 5,5 milijarde dolarjev. Ford je pred kratkim razkril tudi prihodke za četrto četrtletje in celot-

no leto. Številke so presegle pričakovanja analitikov in tudi borze na Wall Streetu. Toda Ford opozarja, da jih čaka še veliko dela, preden bodo svojo enormno proizvodnjo prilagodili čisto novi dinamiki, ki jo predstavljajo električni avtomobili. Poleg izgub so sporočili tudi spodbudno novico, da so izboljšali stroškovno učinkovitost izdelave e-avtomobilov za 1,4 milijarde dolarjev. Klasični avtomobili še vedno poslujejo odlično in so zaslužni, da je podjetje kljub izgubam končalo na zeleni veji. Razkrili so, da je celoletni neto dobiček znašal 5,9 milijarde dolarjev. Vendar pa je podjetje opozorilo, da se lahko zaradi dragih novih vozil in padajočih cen avtomobilov dobiček leta 2025 zmanjša za 2 milijardi dolarjev ali več. Prav tako ne morejo predvideti, kako bodo nove carine Trumpove administracije vplivale na poslovanje podjetja, na roko pa jim ne gre niti ukinitvev subvencij prejšnje administracije.

Sonos pripravlja nov izdelek

Sonos ima za seboj burno leto in se trudi postaviti na noge. Presenetljivo pa pripravlja popolnoma nov izdelek v kategoriji, ki je doslej še niso raziskali – video. Če smo bolj natančni, gre za medijski predvajalnik, kot so na primer Android TV (Google TV) škatlice, ki so postale priljubljene kot dodatek počasnim televizorjem z omejenimi funkcijami. Sonos Android škatla bi lahko bila pripravljena že v naslednjih mesecih, cena pa je

MojeDelo.com | UGLEDNA DELODAJALEC 2024

Kdo si zasluži naziv Uglednega delodajalca?

OSVOJI PRIVLAČNE NAGRADE!

Delovna mesta za vas.

 PHP BACKEND RAZVIJALEC Ljubljana	 ANALITIK / TEHNIČNI VODJA ZA PODROČJE DIGITALIZACIJE FARMACEVTSKIH PROIZVODNIH PROCESOV Ljubljana	 PROIZVODNI DELAVEC Maribor
 IT SISTEMSKI ADMINISTRATOR Ptuj	 SISTEMSKI INŽENIR ZA VZDRŽEVANJE IN ZAGON SOLARNIH ELEKTRARN Prebold	 PODATKOVNI ZNANSTVENIK Ljubljana

Več na [MojeDelo.com](https://www.mojedelo.com)

kar vrtoglava, med 200 in 400 ameriških dolarjev. To je celo dražje od Nvidie Shield, daleč najboljše izbire v tej kategoriji. Sonos pravi, da bo medijski predvajalnik z operacijskim sistemom Android, ki nosi kodno ime Pinewood, več kot le še en konkurent za Apple TV 4K, Roku Ultra in Nvidio Shield. Pretakanje vsebine bo razumljivo v ospredju, veliko fokusa pa so dali na izgled in uporabnost vmesnika. Oboževalce in kritike skrbi predvsem dejstvo, da so sistem pripravili v sodelovanju s podjetjem Trade Desk, ki ne skriva dejstva, da so ljubitelji digitalnega oglaševanja. Sonos namerava združiti vsebine znanih platform, kot so Netflix, HBO Max in Disney Plus, v okviru ene same, enotne programske izkušnje. Podprto bo univerzalno iskanje po računih za pretakanje. Vgrajen bo glasovni nadzor, Pinewood pa bo na voljo tudi s fizičnim daljinskim upravljalnikom, ki vključuje bližnjice za prilju-

bljene aplikacije za pretakanje. Nova Sonos naprava bo služila tudi kot HDMI stikalo z več HDMI priključki s funkcijo passthrough. To pomeni, da boste nanjo lahko priključili druge naprave, na primer konzole, zvočnike in podobno. Sonos želi za vedno odpraviti morebitne težave, ki se lahko pojavijo pri povezovanju televizorjev in drugih naprav, predvsem njihovih zvočnikov. Ta škatlica bo lahko brezžično prenašala televizijski zvok brez zakasnitev v zvočne sisteme podjetja in druge izdelke Sonos. Pinewood prav tako odpira možnost, ki so jo Sonosove stranke zahtevale že več let – z drugimi Sonos zvočniki boste lahko konfigurirali pravi sistem prostorskega zvoka. Ni še znano, kateri zvočniki oziroma katere postavitve bodo podprte. Tudi o ostalih specifikacijah še ne vemo ničesar, zanimivo pa bo videti, kako se bodo primerjali z obstoječo konkurenco, ki je veliko cenejša.

To je lahko začetek nove zgodbe, ki jo podjetje piše pod novim vodstvom (začasnega) direktorja Toma Conrada. S svojimi prvimi slušalkami Sonos Ace so dokazali, da znajo vstopiti v novo kategorijo, čeprav so bile prodajne številke slabše od pričakovanj. Morda bi bil odziv boljši, če ne bi bile lansirane med najbolj turbulentnim obdobjem podjetja.

V nekaj mesecih bomo izvedeli, ali je to morebiten povratek podjetja Sonos.

Huawei: 120 milijard prihodkov v 2024

Huaweijev predsednik Liang Hua je na zadnjem srečanju razkril, da so letni prihodki kitajskega podjetja lani presegli 118,27 milijarde ameriških

dolarjev, kar je pomemben mejnik za podjetje, ki se mora še naprej prilagajati ameriškim sankcijam in trgovskim omejitvam. Letni prihodki v višini slabih 120 milijard dolarjev pomenijo, da je Huawei dosegel 22-odstotno medletno rast v primerjavi z letom 2023, ko je poročal o okoli 100 milijardah prihodkov. Lansko leto je najboljši še za Huawei v zadnjih 4 letih.

33. konferenca kakovosti in odličnosti

GH Bernardin. Portorož
11. in 12. marec 2025

Udeležite se najpomembnejše konference s področja kakovosti in odličnosti v Sloveniji!

PRIJAVE ŽE NA VOLJO!

ZLATI SPONZORJI

SREBRNI SPONZOR

SPONZOR GALA VEČERJE

MEDIJSKI SPONZOR

ORGANIZATOR

»Leta 2024 bo Huaweijevo celotno poslovanje izpolnilo pričakovanja, infrastruktura IKT bo ostala stabilna, poslovanje s potrošniki bo ponovno doseglo rast, poslovanje z rešitvami za pametne avtomobile pa se bo hitro razvijalo, letni prihodki od prodaje bodo dosegli 120 milijard dolarjev,« je ob zaključku leta povedal Liang Hua. Začelo se je s predstavitvijo novih telefonov (in drugih naprav) v drugi polovici leta 2023, ki so imeli vgrajene lastne čipe Kirin. Kljub vsem napovedim strokovnjakov in omejitvam, s katerimi se srečuje podjetje v zadnjih letih, je Huawei vseeno prepričal dvomljivce in dostavil konkurenčne izdelke. Čipi resda niso na nivoju najnovejših čipov Snapdragon (in MediaTek), ampak to na Kitajskem očitno ni tako pomemben faktor, saj so tam v lanskem letu prevzeli 16-odstotni delež trga pametnih telefonov in tako prehiteli Apple. Na svetovni ravni si lastijo kar 25-odstotni delež na področju zložljivih telefonov, kar je še toliko bolj impresivno, če upoštevamo, da Huawei nima nobene prezence onkraj luže. V Evropi je slika ostala nespremenjena. Huawei še naprej dostavlja strojno izpopolnjene naprave, vendar sta manjkajoča (privzeta) podpora za Google storitve in slabši čipi veliki oviri za kupce, ki se težko odločijo za Huawei. Vseeno pa Huawei vztraja z lansiranjem tudi v Evropi. Pred kratkim so tudi v Sloveniji predstavili novi zložljivi telefon Huawei Mate X6 (na voljo konec februarja, cena nekaj nad 2000 evrov), telefon srednjega razreda Huawei nova 13 (549 evrov), slušalke FreeBuds Pro 4 (199 evrov) in FreeBuds SE 2 (49 evrov).

Tesla že pred poletjem s cenejšim avtomobilom?

Tesla išče nove strategije, kako pospešiti oziroma revitalizirati prodajo. Ena od strategij je izdelava cenovno dostopnejših modelov, s katerimi

bi lahko zajeli popolnoma drugo ciljno skupino voznikov. Razloga za paniko še ni, ampak Tesla je v 2024 zabeležila padec prodaje (izjema je kitajski trg), zato je tudi padla odločitev o cenejših avtomobilih. Lani so prodali 1,79 milijona avtomobilov, leto prej pa dobrih 20.000 več.

Tesla napoveduje, da bi lahko s cenejšimi modeli v podjetju povečali prodajo za več kot 60 % – na približno 3 milijone avtomobilov. Začetek proizvodnje naj bi bil že v prvi polovici leta 2025, torej enkrat do poletja.

Uporabljali bodo značilnosti obstoječih platform modelov 3 in Y ter nove arhitekture, ki so jo predstavili lani. Prav tako bodo avtomobili izdelani na istih tovarniških linijah kot Teslini obstoječi avtomobili, kar pomeni, da gre za evolucijo obstoječih vozil in ne za povsem nove avtomobile.

Govorice o cenejših avtomobilih podjetja Tesla krožijo po spletu že kar nekaj časa, vendar jih je Elon Musk vedno zanikal. Ko so oktobra predstavili model Cybercab, avtonomni dvesed, je Musk dejal, da je to avtomobil, ki so ga potrošniki pričakovali za okoli 25.000 evrov.

Po vsej verjetnosti novi modeli s proizvodnega traka Tesle ne bodo v tem razredu ali nižje, ampak se bodo njihove cene gibale okoli 30.000 evrov, kar je približno 10.000 evrov manj, za kolikor se prodaja model 3. Ali bo to dovolj nizka cena, da se bo Tesla lahko ubranila napada kitajskih proizvajalcev BYD, Nio in drugih? Bomo videli že to poletje.

Na PS5 bo na voljo še en težkokategornik

Ko je Microsoft sporočil, da bodo njihove igre kmalu na voljo povsod, ne samo na Xboxu in PC-ju, nismo verjeli, da se bo to zgodilo tako hitro. Čeprav je to dobra novica, nas vseeno malo skrbi, kaj to pomeni za konzole Xbox, ki s tem izgubljajo svoj sijaj. Vsi vemo, da so igre, ki so ekskluzivne za določeno platformo, pomemben dejavnik prodaje. S tem, ko Microsoft širi svojo strategijo izven okvirjev Xboxa, morda tudi škodi svoji blagovni znamki. Do izida naslednje generacije konzol Xbox bomo videli, kako se jim bo ta nova strategija obrestovala.

Vrnimo se k franšizi, ki bo kmalu (prvič) na voljo na konzoli PlayStation. Gre za igre Age of Empires. Prva igra, ki bo na voljo na PS5 bo Age of

Mythology: Retold z dodatkom Immortal Pillars, ki bo izšla že 4. marca.

Microsoft bo še to pomlad predstavil tudi igro Age of Empires II: Definitive Edition za PS5. Igre bodo vključevale enakovredno vsebino na vseh platformah in podporo za navzkrižno igranje. Podjetje je pred tem objavilo veliko novico, da bosta spomladi na sistem PS5 prišli tudi igri Forza Horizon 5 in Indiana Jones and the Great Circle, poleti pa bo na PS5 prišla tudi prejšnji mesec napovedana igra Doom: The Dark Ages.

Franšiza Age of Empires je torej še en velik hit, ki ga bo Microsoft delil tudi izven sveta osebnih računalnikov.

ONLINE POSVET

Zaposlovanje tujcev - novosti in problematika v praksi

🕒 6. marec 2025, preko ZOOM

WWW.CENTERZAIZOBRAZEVANJE.SI

VERLAG DASHOFER

PRIROČNIK za PROGRAMERJE

GEEKCREIT

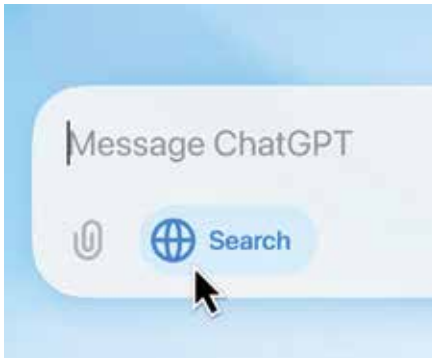
Priloge in dodatki

📄

Prednaročila za Age of Mythology so odprta. Tisti, ki bodo zdaj naročili igro za PS5, bodo prejeli dva dodatka za Arena of Gods. Od 27. februarja si lahko zagotovite tudi petdnevni predčasni dostop Premium Edition, ki vključuje dostop do dodatka Immortal Pillars.

Iskalnik ChatGPT na voljo tudi brez računa

Če želite uporabljati iskalnik ChatGPT (ChatGPT Search), prijava ni več potrebna, je pred kratkim sporočilo podjetje OpenAI. S to funkcijo bo ChatGPT prikazal odgovore, ki temeljijo na informacijah iz spleta, in hkrati predstavil seznam virov, ki jih je uporabil pri pripravi odgovora. OpenAI je iskalnik prvič predstavil naročnikom na ChatGPT oktobra lani, decembra pa ga je ponudil v vseh regijah, kjer je podprt ChatGPT. Z od-

stranitvijo pogoja prijave se je ChatGPT še bolj približal tradicionalnim iskalnikom, kot sta Google in Bing. Ne pričakujte drastične spremembe ali večje selitve uporabnikov na iskalnik z umetno inteligenco, vseeno pa je lahko dobra alternativa obstoječim rešitvam, še posebej, če ste pripravljeni spremeniti način, kako brskate po spletu. V Googlu večino časa iščete s ključnimi besedami, v iskalniku ChatGPT (in pri podobnih iskalnikih) pa imate glede tega več svobode. Če ne zaupate odgovorom, ki vam jih bo posredoval ChatGPT, lahko vseeno še sami ročno preverite verodostojnost virov in trditev.

Tudi Perplexity, še en iskalnik z umetno inteligenco, omogoča iskanje po spletu brez računa, pred kratkim pa je uvedel integracijo, ki informacije o hotelih in njihove ocene pridobiva neposredno iz spletnega mesta TripAdvisor.

Amazon bo kmalu pokazal novo Alexo

Amazon je pred kratkim začel pošiljati pet različnih vabil za svoj prihajajoči dogodek. Če jih združiš, se v ozadju sestavi beseda »Alexa«, ki jo seveda marsikdo pozna in tudi uporablja v domačih prostorih. Že dolgo časa se govori, da Alexa potrebuje osvežitev in temeljito prenovo, še posebej zaradi adventa generativne umetne inteligence, ki je že prisotna pri drugih podobnih glasovnih pomočnikih. Tudi Amazon je za

portal Reuters že potrdil, da bo dogodek močno osredotočen na Alexo, zato lahko sklepamo, da bomo do konca meseca že vedeli, kakšne novosti si lahko obetamo.

Začetek dogodka v New Yorku načrtujejo za 26. februarja. O prenovljeni Alexi se je sicer prvič začelo govoriti zdaj že davnega septembra 2023, zaradi nepričakovanih ovir in zamud pa se je očitno izid zamaknil – do zdaj. Reuters poroča tudi, da bo nadgrajena Alexa, ki bo debitirala na dogodku, po besedah ljudi, ki so seznanjeni z zadevo, predstavila nove funkcije, vključno z odzivanjem na več pozivov zaporedoma in delovanjem »kot agent v imenu uporabnikov, tako da za njih izvaja dejanja brez njihovega neposrednega sodelovanja.«

Amazon bo novo Alexo najprej ponudil omejenemu številu uporabnikov, po poročanju Reutersa pa bo sprva brezplačna. Ko so novo Alexo prvič napovedali, je Amazonov nekdanji vodja oddelka za naprave in storitve Dave Limp pove-

SEJEM MEGRA

33. MEDNARODNI SEJEM GRADITELJSTVA

26. - 29. 3. 2025

Gornja Radgona

GRADIMO V SOVITJU Z NARAVO!

dal, da bodo storitev morda zaračunavali, vendar bo »klasična Alexa« ostala brezplačna. Po spletu pa je za uporabo boljše Alexe zaokrožila številka 10 evrov na mesec.

Vendar še vedno obstaja celo možnost, da se nova Alexa ne bo pojavila. Reuters namreč poroča tudi, da se bo Amazonovo vodstvo sestalo sredi februarja. Takrat bodo sprejeli končno odločitev, ali je Alexa pripravljena na lansiranje.

Dan najboljše prakse 2025

Na že trinajstem Dnevu najboljše prakse so bile prikazane najboljše prakse v industriji, ki postavljajo nove mejnike v uporabi tehnologij prihodnosti. Tradicionalna konferenca, ki jo je organizirala GZS – Zbornica elektroindustrije skupaj z drugimi industrijskimi združenji GZS, je udeležencem ponudila edinstveno priložnost, da spoznajo konkretne primere uporabe umetne inteligence, naprednih rešitev za financiranje digitalizacije ter optimizacije proizvodnih procesov. Dogodek ni bil le priložnost za izmenjavo znanja, temveč tudi za povezovanje z vodilnimi strokovnjaki, ki so s preko 120 udeleženci delili svoje izkušnje in prakse, ki oblikujejo prihodnost industrije. Direktorica Zbornice elektroindustrije GZS Andreja Hlišč je poudarila, da je izmenjava izkušenj in slišanje uspešnih primerov najboljših praks ključnega pomena za podjetja, ki želijo napredovati v digitalizaciji in optimizaciji proizvodnje. »S takšnimi zgledi ne le motiviramo, temveč tudi ponujamo konkretne rešitve, ki podjetjem omogočajo hitrejši prehod v industrijo prihodnosti,« je dodala.

Volkswagen z e-avtomobilom za okoli 20.000 evrov

Volkswagen bo prihodnji mesec razkril nov koncept, ki napoveduje električni avtomobil za okoli 20.000 evrov in bo nadomestil model up.

Novi vstopni model, ki bo predstavljen v začetku naslednjega meseca, naj bi začeli proizvajati leta 2027, njegova osnovna cena pa naj bi znašala »približno 20.000 evrov«, so dejali pri Volkswagenu.. To bo zagotovo razveselilo tiste, ki že dalj časa čakajo na poceni in dostopen električni avtomobil.

Novi naslednik modela up, znan pod imenom ID 1, naj bi si osnovno platformo delil z modelom ID 2, vendar tehnične podrobnosti še niso bile potrjene. Prva predogledna slika kaže, da je avtomobil dokaj zaobljen in se ne boji bolj čokatih dimenzij. Izrazita nova podoba bo vključevala nove Volkswagrove svetlobne znake LED.

Predsednik uprave družbe Volkswagen Thomas Schäfer je predstavitev novega avtomobila označil za ključni trenutek za podjetje. »Cenovno dostopen, kakovosten in dobičkonosen električni Volkswagen iz Evrope za Evropo – to je liga prvakov v avtomobilski tehniki!«

Ni še potrjeno, ali bo Volkswagen model ID 1 izdeloval v Španiji poleg modela ID 2 in njegovega sorodnika, crossoverja »ID 2 X«, kompaktnega SUV-a epiq in bolj športnega modela cupra raval. Vodja tehničnega razvoja pri Volkswagenu Kai Grunitz je že pred najavo novosti povedal, da bo nov vstopni model po svoji zasnovi očiten naslednik priljubljenega avtomobila up. Z njim si bo delil nekatere oblikovne elemente in lastnosti. »ID 1 bo, kar zadeva uporabo avtomobila, blizu modelu up,« je dejal. »Ko je govora o videzu avtomobila, ni prav veliko možnosti za oblikovanje majhnega mestnega vozila. To bo avtomobil, ki se ujema z DNK znamke Volkswagen, vendar po nižji ceni.«

Grunitz ni potrdil vrnitve oznake up, ki je bila ukinjena leta 2023, vendar je Volkswagen dokazal, da spoštuje svoja znamenita imena. Golf, passat, tiguan so se na primer obdržali tudi v dobi električnih avtomobilov, zato obstaja možnost tudi za vrnitev up-a. Grunitz je poudaril, kako pomembno je, da se takšen avtomobil pojavi na trgu. »Potrebujete manjši avtomobil, ki bo cenovno dostopen širšemu krogu kupcev. Zato bo ID 2all na voljo za okoli 25.000 evrov, v razvojno fazo pa smo vložili sredstva za vozilo pod 20.000 evri. To je Volkswagen.«

Google bo dodal vodne žige na UI fotografije

V Googlovi aplikaciji za hrambo fotografij (angl. Google Photos) boste kmalu videli digitalne vodne žige SynthID. Kje? Samo na tistih fotografijah, ki so bile urejene s funkcijo umetne inteligence (UI) Magic Editor. Cilj je transparentnost, da uporabniki takoj prepoznajo fotografijo, ki je bila obdelana z UI. SynthID je sistem vodnih žigov, ki ga je ustvarila Googlova ekipa DeepMind in neposredno v slike, videoposnetke, zvočne posnetke in besedila vgrajuje različne oznake metapodatkov, s katerimi je mogoče ugotoviti, ali so bili ustvarjeni ali spremenjeni z orodji umetne inteligence. Vodni žig se že uporablja za slike, ki so v celoti ustvarjene z umetno inteligenco z uporabo Googlovega modela Imagen za pretvorbo besedila v sliko. Podobne sisteme vodnih žigov so razvila tudi druga podjetja.

Primer je Content Credentials, ki ga Adobe uporablja za dela, ustvarjena ali urejena z uporabo svojega portfelja aplikacij Creative Cloud.

Če imate telefon Samsung ali Pixel, ste funkcijo Magic Editor zagotovo že uporabili. Mogoče samo za osnovne naloge, kot je na primer izbris motivov na sliki ali poravnava slike, morda pa tudi že za generiranje čisto novih predmetov, kar so nekateri uporabili tudi za bolj kočljive fotografije. Ravno pri takšnih primerih se želi Google zavarovati in poskrbeti, da ljudje takoj vedo, da ne gre za resnično fotografijo.

Nova posodobitev vodnih žigov želi razbliniti dvome, vendar se pojavlja nekaj težav. Prvič, SynthID vidno ne spremeni slike. Vodni žig je mogoče prepoznati le z namenskim orodjem za odkrivanje prisotnosti umetne inteligence, ki je del Googlove funkcije »O tej sliki«. In drugič, Google tudi pravi, da so lahko nekatere spremembe, opravljene s pomočjo orodja Magic Editor, »premahnje, da bi jih SynthID lahko označil in zaznal«. Vodni žigi ne bodo dovolj za popolno transparentnost, so pa korak v pravo smer.

Meta: "To je prelomno leto za metavesolje"

Tehnični direktor podjetja Meta Andrew Bosworth je na internem sestanku razkril, da ima

metavesolje leto dni časa, da postane hit. V tem obdobju bo jasno, ali so prizadevanja podjetja Reality Labs za mešano resničnost »delo vizionarjev ali legendarni polom«.

»Imamo najboljši portfelj izdelkov, kar smo jih kadarkoli imeli na trgu, in svojo prednost še povečujemo z uvedbo pol ducata novih nosljivih izdelkov, ki jih poganja umetna inteligenca. Povečati moramo prodajo, zadržanje in vključenost na vseh področjih, še posebej pa na področju mešane resničnosti (MR). In Horizon Worlds na mobilnih napravah se mora nujno ustoliti med uporabniki, da bi imeli naši dolgoročni načrti sploh kakšno možnost,« pravi Bosworth. Tudi Mark Zuckerberg, alfa in omega podjetja Meta, je pred kratkim poudaril, da jih čaka intenzivno leto. Svojim zaposlenim je poudaril, da morajo obdržati vodilno mesto med proizvajalci pametnih očal in drugih naprav.

Bosworth pravi, da kljub temu, da je bilo leto 2024 najboljšo leto oddelka Reality Labs, »v svetu še niso naredili prave razlike«. Oddelek je v zadnjem času izgubil kar nekaj članov. Na prvem mestu zaradi vala odpuščanj, kar nekaj zaposlenih pa so premestili v druge oddelke, vključno z oddelkom za umetno inteligenco in pametna očala Meta Ray-bans, ki so prijetno presenečenje. Ampak to ne bi smela biti ovira, ker oddelek po besedah Boswortha ne »potrebuje velike ekipe, da bi opravil odlično delo«. Svoj prispevek zaključuje z be-

sedami, da ekipa ne potrebuje »kup novih idej«, ampak mora večina v skupini »za uspeh le izvesti delo, ki jim je bilo zastavljeno«. Glede tega, kaj se bo zgodilo, če Horizon Worlds (Metina aplikacija za metavesolje) v naslednjem letu ne bo postal uspešnica, je dovolj, da si zapomnimo Bosworthovi besedi »legendarni polom«.

Ali bo metavesolje res lahko imelo tako opazen vpliv, kot si ga želijo? Bomo videli, a bolj se zdi, da je to sporočilo naznanilo odštevanja za ukinitve oddelka za mešano resničnost.

Spotify morda pripravlja nove naročnine

Spotify in Warner Music Group sta sklenila novo večletno pogodbo, ki zajema založništvo in glasbene posnetke in s katero želijo »oblikovati prihodnost avdiovizualnega pretakanja«. Spotify je v sporočilu zapisal, da bo sporazum razširil katalog avdio in vizualnih vsebin platforme za pretakanje ter zagotovil »nove stopnje plačljive naročnine«.

Podjetji nista razkrili finančnih podrobnosti dogovora, prav tako ne, koliko let bo ta dogovor veljal. Vključene niso bile nobene podrobnosti o prihodnjih naročniških ponudbah, vendar bi lahko verjetno vključevale premijsko stopnjo pretakanja, ki bi lahko končno vključevala tudi zvok brez izgube kakovosti (angl. lossless audio), ki ga je Spotify napovedal že leta 2021. Tidal in Deezer sta v tem pogledu bolj privlačna za uporabnike, zato je presenetljivo, da Spotify še ni uspel integrirati HiFi zvoka.

Ugibanja so podkrepljena s podobnim dogovorom, ki ga je Spotify januarja letos podpisal z družbo Universal Music Group (UMG). Ta spora-

zum se nanaša na dodatne naročniške stopnje, ki temeljijo na načelih UMG »Streaming 2.0«, ki predvidevajo, da bodo uporabniki plačevali naročnine »Super-Premium« za funkcije, kot je kakovostnejši zvok. Izvršni direktor podjetja Spotify Daniel Ek je nedavno omenil, da bo »višja naročnina Premium, o kateri smo razpravljali«, predvidoma vpeljana letos in da bo podjetje Spotify iskalo priložnosti za uvedbo novih glasbenih izkušenj.

»Za Spotify je 2025 leto pospešenega razvoja, naši partnerji pri Warner Music Group pa so enako zavezani hitrim inovacijam in stalnim naložbam v našo vodilno glasbeno ponudbo,« je Ek povedal v najavi dogovora. »Skupaj premikamo meje mogočega za poslušalce po vsem svetu in povečujemo privlačnost plačljivih glasbenih naročnin ter hkrati podpiramo izvajalce in avtorje skladb.«

Nov dogovor vključuje tudi model neposrednega licenciranja z družbo Warner Chappel Music, ki naj bi gradil na obstoječi platformi za plačila avtorskih honorarjev. Slednja naj bi bila po neuradnih podatkih najmanj konkurenčna med rivali YouTube Music, Amazon Music in Apple Music. Tudi avtorji so v preteklosti večkrat kritizirali Spotify oziroma prenizka izplačila.

Uradnega datuma za prihod novih funkcij in naročnin še ni znan.

**IMATE TEŽAVE S KRIŽEM,
BOLEČINE V VRATU, ZAPESTJU?**

**MI IMAMO REŠITEV ... PREVERITE
FIZIOTERAPIJA IN
ALTERNATIVNE METODE ZDRAVLJENJA**

SPLETNI TEČAJ
REFLEKSNA MASAŽA STOPAL
ZA DOMAČO UPORABO

VEČ NA:
WWW.VITA-SPA.SI

VITA SPA D.O.O. | WWW.VITA-SPA.SI | INFO: 031 807 784
KAPUCINSKI TRG 9 | ŠKOFJA LOKA - POSLOVNI DEL HOTELA LONČA ŠKOFJA LOKA

VITA SPA

Xiaomi Redmi Note 14 Pro+ in Redmi Note 14 Pro: bosta obdržala krono?

NI LAHKO ZMAGOVATI V SREDNJEM RAZREDU. TVOJ PRORAČUN JE OMEJEN, ZATO NE MOREŠ KAR BREZGLAVO VSTAVLJATI KOMPONENTE. PREJ ALI SLEJ SE MORAŠ KOT PROIZVAJALEC ODLOČITI, KAJ BOŠ ŽRTVOVAL, DA BO TELEFON ŠE VEDNO POCENI IN HKRATI PRIVLAČEN ZA KUPCE.

Xiaomi Redmi Note 14 Pro in Redmi Note 14 Pro+ sta najmočnejši različici letošnje serije Redmi Note 14, ki so jo predstavili v Pragi. Ker med njima ni vrzeli v velikosti kanjona, sem se odločil njuna testa kar združiti.

CENA?

- Xiaomi Redmi Note 14 Pro+ 8/256GB: 479 €
- Redmi Note 14 Pro+ 12/512 GB: 529 €

Do 28. februarja bo osnovna konfiguracija znižana na 429 €, ob nakupu pa dobite še zapestnico Smart Band 9 in slušalke Redmi Buds 6 Lite.

- Xiaomi Redmi Note 14 Pro 5G 8/256GB: 399 €
- Do 28. februarja bo znižan na 349 € z enakimi darili.

MANJ POSEBNA KOT LANSKA, A ŠE VEDNO LEPA

Lanski Redmi Note 13 Pro+ mi ni ostal v spominu zaradi tega, ker bi bil res noro dober telefon ali t. i. "flagship killer". Umeščen je bil točno tja, kamor spada. Njegova posebnost je izvirala iz njegove podobe. Razdeljen je bil na kvadrante in vsak je imel drugačen odtenek modre oziroma zelene. Bil je nekaj posebnega, preprost po izgledu, ampak nepozaben.

Tudi letos so se na podoben način poigrali z barvami in njihovo postavitvijo. Pri navadni Pro različici se na primer koralna zelena lesketa različno glede na viden kot. Hrbitišče telefona je razdeljeno na štiri dele z dvema različnima

Prednosti

- ✓ Odličen zaslon
- ✓ Zelo dobra vzdržljivost
- ✓ Razmeroma dobra zmogljivost
- ✓ Dobra glavna kamera
- ✓ Solidna baterija in hitro polnjenje

Slabosti

- ✗ Visoka cena
- ✗ Starejši standardi za RAM in pogon
- ✗ V embalaži samo še zaščitni ovitek
- ✗ Makro kamera je nepotrebna

TEST

odtenkoma. Redmi Note 14 Pro+ tega ni dobil, ima pa vijolični model hrbitišče iz umetnega usnja, kar je tudi močan prepoznavni znak.

Postavitev kamer je čisto drugačna, spet pa so se poslužili trika, da bliskavico zamaskirajo kot dodaten objektiv. Ne nasedajte temu triku, telefona imata zadaj tri kamere in ne štiri. Ogradje kamer je zelo podobno HONOR-jevemu dizajnu iz serije Magic6. Ne moti me kopiranje, vseeno pa bi raje videl, da nadgradijo svojo obliko iz Redmi Note 13.

Kar takoj opaziš oziroma občutiš je, da je Xiaomi Redmi Note 14 Pro (5G) veliko lažji od Plus različice, skoraj 20 gramov. Redmi Note 14 Pro 5G tehta 190 gramov, Plus model pa 210 gramov (oziroma 205 v usnjeni različici). Je tudi tanjši od zmogljivejšega brata, oba telefona pa imata enake krivulje na straneh in robovih.

HONOR Magic7 Lite se je močno oprl na vzdržljivost, celo prosili so me, naj ga poskušam uničiti na različne načine (drgnjenje po zaslonu, padci ...). Samozavesti jim ni manjkalo, ampak tudi Xiaomi je trdno prepričan, da so njihovi novi telefoni enako vzdržljivi.

Zaslon obeh Pro telefonov varuje Corning Gorilla Glass Victus 2, Redmi Note 14 Pro+ pa ima na zadnji strani še zaščito Gorilla Glass Victus 7i. Celoten telefon je ovit v nekaj, kar Xiaomi imenuje »All-Star Armor«, kar v bistvu pomeni, da je ohišje izdelano iz aluminija, dodali pa so še peno za absorpcijo energije ob padcih in udarcih ter odbojni polimerni material. Če je Xiaomijev cilj, da telefona zdržita enako dolgo kot zastavonoši, so se temu močno približali. Tako Xiaomi kot HONOR sta letos nalogo vzdržljivosti opravila z odliko.

Aja, ne smem pozabiti še certifikata vodoodpornosti IP68.

NORO JE, KAKO HITRO SO NAPREDOVALI ZASLONI V TEM RAZREDU

Zaslon je bil ena od komponent, kjer se je navadno marsikaj žrtvovalo za nižjo ceno. Veseli me, da lahko zadnjih 12 mesecev govorim, da so zasloni tudi na telefonih za nekaj sto evrov odlični.

Panel je AMOLED z ločljivostjo 2712 x 1220 (ali 1,5K). Osvežuje se pri 120 Hz, dinamično pa med 60 in 120 Hz. Nižjo frekvenco (30 Hz) sem zasle-

dil le pri redkih statičnih prizorih, kot na primer pri zaklenjenem zaslonu, kar malenkostno prispeva k daljši avtonomiji baterije. Svetilnost so povečali iz 1800 kandel (nit) na 3000 kandel, kar je malce manj kot pri HONOR-jevemu srednje-kategorijniku (4000 kandel), a vseeno dovolj za vse, razen tiste najbolj sončne dni.

Imata tudi 12-bitno barvno globino, kar preprosto povedano pomeni, da lahko prikažeta več in bolj natančne barve, dinamični razpon je širši, prav tako pa je manjša možnost za nastanek barvnih pasov. Ali boste opazili razliko med 8-, 10- in 12-bitnim zaslonom? Če ste doslej prvič slišali za to terminologijo, verjetno ne. Lahko pa ste prepričani, da imate v rokah zelo dober zaslon.

Na voljo je podpora za Dolby Vision in HDR10+, zaslona sta si prislužila tudi certifikat TÜV Rheinland za zaščito pred modro svetlobo. Frekvenca PWM zatemnitve je 1920 Hz, kar je nad povprečjem, še posebej za ta razred, še vedno pa malenkost slabše kot pri Magic7 Lite, ki sem ga testiral teden dni prej.

Če ste gamer: hitrost vzorčenja je ocenjena na 2560 Hz, kar pomeni super odzivnost in vedno zabeležen dotik na zaslonu.

NADGRADILI IN ZAMENJALI SO ČIPA SNAPDRAGON IN MEDITEK

Letos je slika ravno obratna. Redmi Note 14 Pro+ je dobil Snapdragon, Redmi Note 14 Pro 5G pa MediaTek. Oba čipa sta generacijo novejša, kar pomeni nekoliko večjo zmogljivost in malenkost boljšo učinkovitost.

Redmi Note 14 Pro+ je dobil Snapdragon 7s Gen 3, Redmi Note 14 Pro 5G pa MediaTek 7300 Ultra. Razlika med njima je okoli 10-15 %, tudi optimizacija je na strani Snapdragona, vendar boste to zelo težko opazili.

Oba imata možnost konfiguracije z 8 GB RAM-a, Plus različica pa ima na voljo še nadgradnjo na 12 GB, vendar gre v vseh primerih za starejši standard LPDDR4x. Če niste zagrizeni gamer, nikoli ne boste ugotovili, da so pri RAM-u naredili kompromis. Prav tako ne pri pogonu, ki je standarda UFS 2.2, kar pomeni nekoliko počasnejše hitrosti branja in zapisovanja. Trenutno to ni težava, ker je telefon nov, svež in še ni nabit z aplikacijami. Čez leto ali dve, ko bodo začele šepati tudi druge komponente, pa bi počasnejši pogon lahko prišel do večjega izraza. Še bolj zanimivo pa je, da je Redmi Note 14 Pro+ nedosleden pri svojih naključnih hitrostih zapisovanja/branja. Pri več zaporednih testih je večinoma zabeležil slabše hitrosti od navadne Pro različice, kljub temu da sta pogona fizično enaka.

Ostali standardi so v koraku s časom, Wi-Fi 6, Bluetooth 5.4 ...

Kar se tiče iger, boste na obeh telefonih lahko igrali vse mobilne igre. Genshin Impact boste

morali dati na srednje nastavitve, da ne bo prišlo do zatikanj ravno ob neprimernih trenutkih. Emulacija pride v poštev na obeh različicah, izjema so Switch in Windows igre, ki se bolje obnesejo na Snapdragon čipu, vendar je tudi ta dovolj zmogljiv le za nekatere ne preveč zahtevne igre.

Razlika med telefonoma je še v bateriji, ki se pri Redmi Note 14 Pro+ polni s 120 W, pri Redmi Note 14 Pro 5G pa s 45 W. Polnilnik ni več priložen v embalaži (samo še zaščitni ovitek in kabel), zato tako kot pri vseh ostalih telefonih tudi tukaj k ceni dodajte dobrih 50 evrov za nakup združljivega polnilnika. Baterija je brez težav zdržala do konca dneva, pred začetkom naslednjega delovnika pa sem oba telefona vseeno raje priklopil na vtičnico.

Sistem HyperOS se od zadnje avanture ni bistveno spremenil in v času testiranja nisem imel možnosti nadgradnje na HyperOS 2, ki je že na voljo v določenih regijah. Je pa na voljo Googleva umetna inteligenca (UI) Gemini, zato lahko pričakujete, da boste pri marsikateri nalogi imeli pomoč UI. Na voljo je tolmač, prevajanje v živo, kreiranje podnapisov v posnetkih, funkcije za oblikovanje besedila, pomoč pri urejanju dokumentov, v Galeriji pa radirka za izbris ali premikanje motivov in dodatna funkcija za razširitev prizora v slikah.

Xiaomi je za Android obljubil 3 leta nadgrajen in varnostnih popravkov.

PRESENETLJIVO DOBRA FOTOGRAFA – TUDI PONOČI

Nabor kamer je pri obeh telefonih enak, razlikujeta se predvsem v tem, kako obdelujeta fotografije in kako se spopadeta s svetlobo.

Rešimo se najprej makro kamere, ki je ne boste uporabljali prav pogosto. Z 2 MP ločljivostjo ne moremo pričakovati fenomenalnih rezultatov. Če boste slučajno v prostoru ali zunaj pri super svetlobi, boste morda lahko dobili razmeroma spodoben posnetek, drugače pa raje uporabite glavno kamero.

Ultraširoka (8 MP) ima enake težave. Uporabljajte jo zgolj podnevi ob zares dobri svetlobi. Takoj ko jo boste vklopili ponoči, boste opazili velik padec kakovosti in takojšen pojav šuma na vseh koncih fotografije.

Medtem ko sekundarni kameri šepata, glavna kamera sije v skoraj vseh pogledih. Tudi letos ima senzor ločljivosti 200 MP z optično stabilizacijo, ki dobro botruje tresljajem rok in premikanju telesa.

Podnevi boste na zaslonu telefona težko našli opaznejšo pomanjkljivost. Fotografije imajo dober kontrast, dokaj naravne in realistične barve, podrobnosti pa so še boljše, kot sem pričakoval. Še bolj sem bil presenečen, ko se je zračilo in

sem mislil, da bom moral spet reči, da je kamera ponoči slepa. Ni res, z obema telefonoma Redmi Pro 14 boste lahko zajeli zelo dobre nočne posnetke. Opazil pa sem, da napravi nekoliko drugače obdelujeta svetlobo in imata tudi očitno drugačne nastavitve za nočne posnetke. Redmi Note 14 Pro že takoj močno osvetli prizor, medtem ko je Pro+ pri tem veliko bolj skromen. Kateri dela boljše nočne slike, težko rečem. Pri obeh bi lahko rekel, da slika vseeno ni popolna, saj so barve ponekod preveč saturirane, drugje malenkost premalo.

Bolj pomembno je, da sta ostrina in kvaliteta slik res dobri. Tudi če uporabiš povečavo, posnetek ostane uporaben. Motivi ostanejo teksturirani, ni pretiranega glajenja, na robovih se opazi manjši padec kakovosti in pojav artefaktov, ampak nič alarmantnega.

Skratka, dober podnevi, dober ponoči in tudi videoposnetki (do 4K 30 fps) so razmeroma dobri.

POČAKAJTE NA POCENITVE, TAKRAT BOSTA ŠE BOLJŠA

Že zdaj lahko, kljub nekoliko visoki ceni, marsikaj pohvalim. Čipa sta zmogljiva in učinkovita, zaslon je jasen in barvit, tudi fotografske sposobnosti so na visokem nivoju. Sem pa v prejšnjih letih opazal, da so Redmi telefoni pogosto v akciji. Če se vam ne mudi, počakajte na kakšno konkretno pocenitev, okoli ali manj od 400 €, in takrat boste res dobili največ za svoj denar.

DeepSeek: Zakaj ves svet nori? Kaj se dogaja v ozadju?

VEDELI SMO, DA SE BO ZGODILO, AMPAK ZGODILO SE JE VELIKO PREJ, KOT SMO PRIČAKOVALI. TUDI V ZDA SO MISLILI, DA IMAJO VSAJ ŠE KAKŠNO LETO ALI DVE PREDNOSTI, PREDEN JIH BO KITAJSKA DOHITELA NA PODROČJU UMETNE INTELIGENCE.

DeepSeek je ime, ki je pognalo strah v kosti največjih ameriških podjetij. Ne samo OpenAI, ki je začel mrzlico generativne umetne inteligence (UI), prestrašili so se tudi Google, Microsoft, Anthropic, Meta, Amazon in vsi ostali, ki so v zmoti mislili, da bodo še vsaj nekaj časa dominirali in privabili milijardne vloške.

Ko je kitajsko podjetje DeepSeek prejšnji mesec predstavilo svoj model umetne inteligence, je zamajalo ameriške temelje s sporočilom, da je njihov model enakovreden ali v nekaterih pogledih celo boljši od ameriških, in to za le delček cene. Model DeepSeek-V3 naj bi za učenje potreboval le za 6 milijonov dolarjev računske moči, kar pa ne vključuje »predhodnih raziskav in poskusov ablacije na arhitekturah, algoritmih ali podatkih«.

Takoj po izidu je DeepSeek po ocenjenosti v Applovi mobilni trgovini prehitel ChatGPT, število prenosov pa tudi vztrajno raste.

Posledice so bile ogromne. V ZDA se sprašujejo, ali so bili enormni vložki v UI res potrebni, če so kitajski kolegi lahko do enakega rezultata prišli z mizernimi vložki. Delnice podjetij, vključno z Nvidia, so padle in spet se je pojavilo vprašanje, ali je to trenutek, ko bo počil UI balon.

Po drugi strani pa se mnogi sprašujejo, ali je DeepSeek res tako revolucionaren, kot pravi podjetje. Ali kaj skrivajo? Kaj so uporabili za učenje svojega modela?

KAJ JE DEEPSEEK?

DeepSeek je ime zagonskega podjetja, velikega jezikovnega modela in klepetalnega robota, ki deluje na podoben način kot ChatGPT, Gemini in Copilot. Videz, način uporabe in tudi način komunikacije je skoraj identičen ameriškim rešitvam, zato je bil prehod za uporabnike zelo enostaven, uporaba pa že domača.

Kako zmogljiv je in ali je res boljši od ChatGPT-ja in ostalih? Podjetje pravi, da je pri nalogah, kot sta matematika in kodiranje, enako zmogljiv kot model o1 podjetja OpenAI, ki je bil objavljen konec lanskega leta. OpenAI je pred kratkim predstavil nov model o3, ki naj bi bil na testih zmogljivejši od vseh modelov, ampak javnosti še ni na voljo za testiranje.

Najnovejši model R1 (DeepSeek) je jezikovni model, ki razmišlja (angl. reasoning model). Enako kot model o1 podjetja OpenAI. Ti modeli

ustvarjajo odgovore postopoma in simulirajo način, kako ljudje razmišljajo o problemih ali idejah. Največji šok je prizadejalo dejstvo, da so za usposabljanje modela V3, ki poganja klepetalnega robota, porabili le 6 milijonov dolarjev. Za primerjavo, OpenAI je za razvoj modela GPT-4 porabil več kot 100 milijonov dolarjev, Meta pa za Llama okoli 60 milijonov dolarjev. To jim je uspelo kljub trgovskim omejitvam, zaradi katerih Kitajska že nekaj časa uradno nima dostopa do najnovjših čipov.

Ustanovitelj podjetja DeepSeek naj bi zbral za logo čipov Nvidia A100, katerih izvoz na Kitajsko je od septembra 2022 prepovedan. Nekateri strokovnjaki menijo, da je te čipe združil s cenejšimi, manj izpopolnjenimi, s čimer je dobil veliko učinkovitejši postopek. DeepSeek uporablja tudi manj pomnilnika kot njegovi tekmeci, kar na koncu zmanjša stroške izvajanja nalog za uporabnike.

Pojavljajo se tudi govorice, da podjetje v resnici uporablja najnovjše čipe Nvidia H100, vendar konkretnih dokazov ni, podjetje pa »obtožb« še ni komentiralo.

Nova neodvisna raziskava podjetja SemiAnalysis pravi, da so za strojno opremo porabili približno 500 milijonov dolarjev. Njihova bliskovita hitrost razvoja enakovrednih UI modelov je tudi pod drobnogledom podjetja OpenAI, ki sumi, da je kitajsko podjetje »destiliralo njihove modele«. Kmalu po lansiranju in prevzemu vodstva po priljubljenosti v Applovi trgovini je DeepSeek začel beležiti izpade. Klepetalni robot je bil dalj časa nedosegljiv, podjetja in razvi-

jalci pa niso imeli dostopa do njihovega API-ja. Podjetje je sporočilo, da je bilo tarča zlonameričnih napadov, zaradi katerih je bilo delovanje upočasnjeno, registracija pa začasno omejena.

KDO VODI KITAJSKO UI REVOLUCIJO?

DeepSeek se ni pojavil kar čez noč, a do prejšnjega meseca ni pritegnil veliko medijske pozornosti, čeprav se je vedelo, da razvija UI modele. Zagonsko podjetje z večinskim deležem vodi Liang Wenfeng, ki je hkrati soustanovitelj naložbenega sklada High-Flyer. Slednji je marca 2023 objavil, da začena z novim projektom in ustanavlja »novo in neodvisno raziskovalno skupino za raziskovanje bistva splošne umetne inteligence«. Nekaj mesecev kasneje smo dobili podjetje DeepSeek. Mlade in izkušene talente so privabili predvsem z obljubo o visokih plačah in priložnostjo za delo na edinstvenih raziskovalnih projektih.

Ni jasno, koliko je High-Flyer vložil v DeepSeek. High-Flyer ima pisarno v isti stavbi kot DeepSeek, po podatkih iz kitajskih registrov podjetij pa ima tudi patente, povezane s čipi, ki se uporabljajo za usposabljanje modelov umetne inteligence.

KAKO NAPREJ?

DeepSeek je v raziskavi opisal, kako uri svoje modele. Ker uradno podjetje nima dostopa do enakih čipov kot ameriška konkurenca, je moralo najti drug način.

Vodilni sistemi umetne inteligence se učijo svojih spretnosti tako, da v velikih količinah podat-

kov, vključno z besedilom, slikami in zvoki, najdejo vzorce. DeepSeek je opisal način, kako to analizo podatkov porazdeliti med več specializiranih modelov umetne inteligence in pri tem čim bolj zmanjšati izgubo časa zaradi prenašanja podatkov z enega mesta na drugo.

Podobne metode so pred tem uporabljali tudi drugi, vendar je premikanje podatkov med modeli običajno zmanjšalo učinkovitost. DeepSeek je to storil na način, ki mu je omogočil uporabo manjše računalniške moči.

Stroški in način usposabljanja nista edini razliki v primerjavi z ostalimi UI modeli. DeepSeek je tudi odprtokoden, kar pomeni, da ga lahko prenese, uporablja in nadgrajuje praktično vsak.

Nasprotno pa modeli podjetij Meta in Google, čeprav so za ogled na voljo vsakomur, ne veljajo za resnično odprtokodne, saj je način, kako uporabniki uporabljajo modele, omejen z licencami, nabori učnih podatkov pa niso javno objavljeni in so tudi vzrok številnih tožb. Facebook oziroma Meta je na primer v sodni bitki z avtorji, ki podjetje obtožujejo, da je za učenje uporabilo piratske kopije njihovih knjig. New York Times pa toži Microsoft in OpenAI, ker naj bi brez dovoljenja za učenje uporabljali njihovo vsebino.

Eden od razlogov, zakaj ameriški UI modeli niso odprtokodni, je večja možnost za širjenje lažnih informacij, sovražnega govora in podobno,

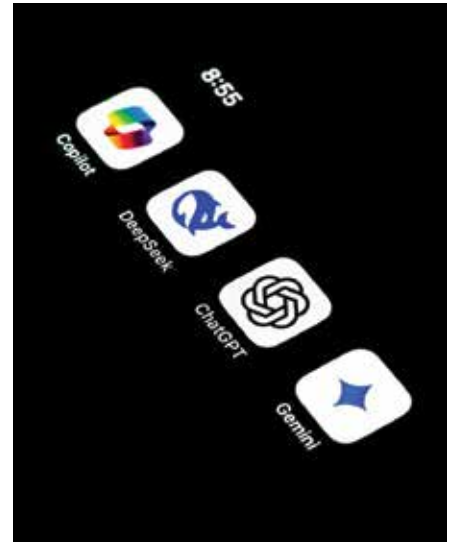
glavni pa zagotovo zaslužek in več možnosti za monetizacijo UI modelov.

Kitajski odprtokodni modeli lahko po mnenju strokovnjakov demokratizirajo umetno inteligenco, kar bi lahko močno spodkopalo strategijo ameriških podjetij. Strah je, da bi tudi ameriška podjetja in znanstveniki začeli uporabljati DeepSeek za razvoj in gradnjo lastnih rešitev.

Na Kitajskem so najnovejši model že začela uporabljati telekomunikacijska podjetja, Geely pa je prvi med avtomobilističnimi podjetji, ki je model DeepSeek integriral v pametne sisteme svojih avtomobilov.

Medtem drugod po svetu že razmišljajo o morebitni blokadi. Italija, Irska, Belgija, Nizozemska in Francija so države, ki so že sprožile raziskavo, kako DeepSeek uporablja in hrani podatke in ali morebiti krši evropske podatkovne uredbe. V Italiji je DeepSeek preventivno blokiran, uporaba je nedovoljena tudi v Južni Koreji in Avstraliji. Pri DeepSeeku pravi, da so sprejeli vse varnostne ukrepe za zaščito podatkov, ki jih hranijo na Kitajskem. Ni pa trajalo dolgo, preden so strokovnjaki odkrili, da je podjetje pomotoma pustilo nezavarovanih več milijonov vrstic podatkov, vključno s programskimi ključi, dnevniki, klepeti in še več.

Podjetje Cisco je analiziralo najnovejšega UI akterja in odkrilo, da »DeepSeek R1 nima zaneslji-

vih varoval, zato je zelo dovzeten za algoritmični preboj in morebitno zlorabo».

ODPRLA SE JE NOVA FRONTA

Do januarja 2025 so bile ZDA edini konj v dirki, ameriškim jezdecem pa ni bilo potrebno nikomur gledati v zaledje. Zdaj jim za vratom diha Kitajska. Že nekaj časa je odprta trgovska in tehnološka fronta med ZDA in Kitajsko, DeepSeek pa je odprl novo fronto, kjer se bo odločala usoda o umetni inteligenci.

Cesta ob Sori 7,
Medvode

M: 064 198 577
info@omega-gym.si
www.omega-gym.si

Odpiralni čas : Pon-pet: 5:30 – 21:30

Sob-Ned: 8:00 – 21:30

Podatkovna revolucija v podjetjih

PODJETJA DANES UPRAVLJAJO Z NEPREDSTAVLJIVIMI KOLIČINAMI PODATKOV, KI SO POSTALI VIR KONKURENČNE PREDNOSTI.

Analitika in umetna inteligenca (UI) omogočata celovite vpoglede, ki segajo onkraj tradicionalnih metod obdelave podatkov. Najnovejše tehnologije, kot so procesiranje podatkov v realnem času, analitične platforme in decentralizirani podatkovni sistemi, oblikujejo prihodnost poslovnih strategij. Zanesljivost podatkov in njihova varnost ostajata velika izziva, saj podjetja vse bolj vlagajo v rešitve za upravljanje podatkovnih skladnosti in zaščito pred kibernetскими grožnjami.

Sodobni poslovni informacijski sistemi združujejo funkcionalnosti, ki presejajo zgolj avtomatizacijo delovnih procesov. Napredne ERP rešitve se integrirajo s sistemi umetne inteligence, ki omogočajo avtomatizirano odkrivanje nepravilnosti, predvidevanje tržnih trendov in optimizacijo oskrbovalnih verig. Uvedba naprednih poslovnih sistemov je pogojena z njihovo sposobnostjo prilagajanja individualnim potrebam podjetij, pri čemer se razvijajo v smeri fleksibilnosti, modularnosti in integracije z zunanjimi platformami.

UMETNA INTELIGENCA IN NJENA UPORABA V POSLOVNIH PROCESIH

Umetna inteligenca se vse bolj uveljavlja kot nepogrešljiv element poslovne optimizacije. Na področju avtomatizacije administrativnih nalog umetna inteligenca prevzema rutinska opravila, kot so obdelava dokumentov, preverjanje skladnosti in samodejno ustvarjanje poročil. V storitvenih dejavnostih je vse pogostejša uporaba pogovornih agentov, ki izboljšajo uporabniško izkušnjo in zmanjšajo potrebo po ročnem posredovanju. V proizvodnji pa napredni algoritmi optimizirajo proizvodne procese, predvidevajo okvare strojev in omogočajo proaktivno vzdrževanje.

Vloga umetne inteligence ni zgolj v avtomatizaciji, temveč tudi v strateškem odločanju. Sistemi strojnega učenja omogočajo prepoznavanje kompleksnih vzorcev v velikih podatkovnih zbirkah, kar podjetjem omogoča boljše prilagajanje tržnim razmeram. Prilagojene UI rešitve v sektorjih, kot so finance, zdravstvo in proizvodnja, prinašajo večjo učinkovitost in zmanj-

šujejo operativna tveganja. V finančnem sektorju umetna inteligenca poganja napredne sisteme za odkrivanje goljufij, avtomatizirano ocenjevanje kreditne sposobnosti ter prilagojene investicijske strategije na podlagi analize tržnih vzorcev. V zdravstvu UI podpira diagnostiko s pomočjo slikovne analize, personalizirane terapevtske pristope ter napovedovanje širjenja bolezni. V maloprodaji umetna inteligenca izboljšuje upravljanje zalog, optimizira cene na podlagi povpraševanja in personalizira nakupovalno izkušnjo prek prilagojenih priporočil. V logistiki in oskrbovalnih verigah UI analizira prometne vzorce, optimizira poti dostave in izboljšuje sledljivost izdelkov.

PODATKI, PODATKI IN ŠE ENKRAT PODATKI

Česarkoli se dotaknemo, karkoli pogledamo ali kliknemo je del podatkovnega mozaika, ki ga najbolj cenijo podjetja. Podatki so, hočeš nočeš, postali tako pomembni, da si nobeno podjetje ne more privoščiti, da jih ne bi (pravilno) izkoristilo.

ali zastareli podatki lahko privedejo do napačnih odločitev. Zato podjetja uporabljajo algoritme čiščenja podatkov in strojnega učenja, ki prepoznajo nepravilnosti ter izboljšajo celovitost podatkovnih nizov.

Spletni trgovec uporablja podatke o iskanjih in nakupih svojih strank za prilagajanje prikazanih izdelkov ter optimizacijo zalog. Na podlagi zgodovine nakupov lahko napoveduje prihodnje trende in prilagaja nabavno strategijo.

UPRVLJANJE PODATKOV: ORGANIZACIJA IN SKLADNOST

Podatkovno upravljanje zajema shranjevanje, organizacijo in varovanje podatkov. Centralizirane podatkovne baze, distribuirani podatkovni skladi in hibridne rešitve omogočajo dostopnost podatkov za različne poslovne funkcije.

Podjetja se pri upravljanju podatkov srečujejo tudi z izzivi skladnosti, saj morajo upoštevati predpise, kot so GDPR, HIPAA in druge zakonodajne zahteve glede varnosti in zasebnosti podatkov. Tehnologije, kot so šifriranje, nadzor dostopa in blockchain, igrajo vse bolj pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti in sledljivosti podatkov.

V finančnem sektorju banke uporabljajo napredne podatkovne sisteme za analizo transakcij v realnem času ter odkrivanje sumljivih vzorcev, kar omogoča preprečevanje goljufij in hitrejšo obravnavo morebitnih tveganj.

Razvoj sodobnih podatkovnih arhitektur omogoča učinkovito shranjevanje in obdelavo podatkov, ne glede na njihovo količino in strukturo. Relacijske zbirke podatkov ostajajo standard za strukturirane podatke, medtem ko NoSQL rešitve omogočajo fleksibilno shranjevanje nestrukturiranih in polstrukturiranih podatkov.

Oblačne platforme, kot so AWS, Microsoft Azure in Google Cloud, ponujajo rešitve za shranjevanje velikih količin podatkov z možnostjo dinamičnega prilagajanja zmogljivosti. Ob tem so vse bolj priljubljene hibridne rešitve, ki združujejo lokalne in oblačne baze podatkov za boljše upravljanje stroškov in zmogljivosti. Podatki ponujajo rešitve, obenem pa sprožajo tudi nova vprašanja. Kako se lotiti eksponentne rasti količine podatkov, kako poskrbeti za zasebnost in varnost, kako integrirati različne sisteme ter kdaj je smiselno uvesti avtomatizacijo podatkov in kako.

Uspešno poslovanje temelji na sposobnosti podjetij, da učinkovito zbirajo, upravljajo, shranju-

Poslovni sistemi zbirajo podatke iz različnih virov, kot so transakcijski sistemi, senzorji v IoT napravah, spletne platforme, družbena omrežja in neposredne interakcije s strankami. Tehnologije, kot so avtomatizirani zajemi podatkov, API integracije in oblačne zbirke podatkov omogočajo podjetjem, da podatke zbirajo v realnem času ter jih takoj obdelujejo za nadaljnjo uporabo. Učinkovitost zbiranja podatkov je močno odvisna od njihove kakovosti. Nepravilni, nepopolni

NEPREMAGLJIVI TROJČEK

- 1. DOMENA**
- 2. PROSTOR NA STREŽNIKU**
- 3. PROGRAM ZA IZDELAVO STRANI**

VSI PAKETI ZA GOSTOVANJE VSEBUJEJO:
 Neomejeno domen, neomejeno email predalov,
 neomejeno podatkovnih baz, brezplačen SSL...

www.WebiCom.net
 WEB HOSTING EXPERTS

Z VAMI ŽE 20 LET

jejo in uporabljajo podatke. Tisti, ki se bodo prilagodili novim tehnološkim paradigmam in izkoristili moč podatkov, bodo pridobili trajno konkurenčno prednost. Vsaj dokler se ne pojavi nova, nepogrešljiva surovina, še bolj pomembna od podatkov.

REGISTRACIJA DELOVNEGA ČASA IN DIGITALIZACIJA KADROVSKIH PROCESOV

Upravljanje delovnega časa se izvaja v vseh podjetjih, ne glede na vrsto in velikost. Ne samo zaradi produktivnosti, ampak tudi zaradi skladnosti s predpisi in zakoni. Ročno beleženje prisotnosti je neučinkovito in dovzetno za napake, zato vse več podjetij uvaja digitalne sisteme za avtomatizirano registracijo delovnega časa. Ti sistemi ne omogočajo zgolj natančnega sledenja prisotnosti, temveč tudi optimizacijo urnikov in upravljanje nadur.

Sodobni sistemi registracije delovnega časa uporabljajo različne tehnologije za natančno sledenje prisotnosti zaposlenih. Biometrični čitalniki prstnih odtisov in prepoznavanja obraza omogočajo visoko stopnjo varnosti in preprečujejo zlorabe, kot so lažne prijave prisotnosti. RFID in NFC kartice omogočajo hitro in enostavno prijavo ter odjavo, medtem ko mobilne aplikacije in geolokacijski sistemi omogočajo spremljanje prisotnosti tudi pri delu na daljavo. Gradbeno podjetje na primer uporablja geolokacijski sistem za sledenje prisotnosti delavcev na različnih gradbiščih. Podatki so avtomatsko posredovani v kadrovski sistem, kar omogoča natančen obračun ur in zmanjšuje administrativno breme.

Avtomatizirani sistemi omogočajo prilagajanje urnikov glede na zakonodajne zahteve in interno politiko podjetja. Upoštevanje delovnopравниh predpisov, kot so maksimalno število delovnih ur, obvezni odmori in nočno delo, je ključnega pomena za zagotavljanje skladnosti in preprečevanje sankcij.

Pametni algoritmi omogočajo napredno analizo delovnih vzorcev in predlagajo optimizacijo, ki zmanjša stroške dela in izboljša razporeditev delovnih nalog. Integracija s plačilnimi sistemi zagotavlja avtomatiziran obračun plač na podlagi dejansko opravljenih ur.

KAJ VKLJUČUJE DIGITALIZACIJA KADROVSKIH PROCESOV?

Digitalizacija upravljanja kadrov vključuje avtomatizacijo postopkov, kot so zaposlovanje, ocenjevanje uspešnosti, razvoj kompetenc in vodenje evidenc o zaposlenih. Namesto papirne dokumentacije podjetja prehajajo na oblačne HR-platforme, ki omogočajo centraliziran in pregleden dostop do vseh ključnih podatkov.

Avtomatizacija kadrovskih procesov izboljšuje natančnost in zmanjšuje administrativne stroške. Sistemi za upravljanje talentov omogočajo boljše načrtovanje razvoja zaposlenih ter personalizirane programe usposabljanja na podlagi analize kompetenc in preteklih dosežkov.

V bolj tehnoloških podjetjih uporabljajo celo UI za analizo uspešnosti zaposlenih, kar vodjem omogoča bolj osebni pristop do svojih zaposlenih.

VLOGA OBLAKA V SODOBNEM POSLOVANJU

Oblačne rešitve so postale nepogrešljiv del poslovnih sistemov, saj omogočajo prilagodljivost, skalabilnost in varno upravljanje podatkov. Podjetja vseh velikosti uporabljajo oblak za shranjevanje podatkov, gostovanje aplikacij, analitiko in avtomatizacijo procesov. Ključna prednost je dostopnost – zaposleni in partnerji lahko varno dostopajo do podatkov od koderkoli, kar omogoča boljše sodelovanje in hitrejša poslovna odločitve. Oblačne rešitve se delijo na tri glavne modele: infrastruktura kot storitev (IaaS), platforma kot storitev (PaaS) in programska oprema kot storitev (SaaS). IaaS omogoča podjetjem, da uporabljajo virtualne strežnike, omrežne vire in shranjevalne zmogljivosti brez potrebe po lastni infrastrukturi.

PaaS ponuja razvojna okolja za hitro ustvarjanje in uvajanje aplikacij, medtem ko SaaS omogoča uporabo poslovnih aplikacij brez potrebe po lokalni namestitvi.

Oblak ponuja zanesljive rešitve za shranjevanje velikih količin podatkov. Tehnologije, kot so šifriranje, redundanca podatkov in avtomatsko varnostno kopiranje, zagotavljajo varnost in zanesljivost. Podjetja lahko izbirajo med zasebnim, javnim ali hibridnim oblakom, odvisno od varnostnih zahtev in občutljivosti podatkov.

Netflix na primer uporablja Amazon Web Services (AWS) za zagotavljanje vsebin uporabnikom po vsem svetu. AWS omogoča podjetju prilagodljivo shranjevanje, hitro dostavo vsebine in optimizacijo uporabniške izkušnje glede na omrežno obremenitev.

Tesla uporablja oblako tehnologijo za zbiranje podatkov iz svojih vozil, kar omogoča stalne posodobitve programske opreme in izboljšanje avtonomne vožnje. S tem modelom Tesla zmanjšuje potrebo po fizičnih servisnih posegih in zagotavlja boljše uporabniško izkušnjo.

Spotify, eden vodilnih ponudnikov pretočne glasbe, uporablja Google Cloud za shranjevanje in obdelavo ogromnih količin podatkov, kar omogoča hitro priporočanje glasbenih vsebin uporabnikom.

Digitalna transformacija je v veliki meri odvisna od oblačnih tehnologij. Podjetja prehajajo na oblačne rešitve za poslovno analitiko, umetno inteligenco in avtomatizacijo procesov. Integracija oblačnih sistemov s poslovnimi aplikacijami omogoča boljše upravljanje podatkov, izboljšano uporabniško izkušnjo in večjo operativno učinkovitost.

ODKRIJTE PRILOŽNOSTI ZA RAST IN RAZVOJ V LETU 2025

#LoveHR Summit

Osrednji dogodek, ki soustvarja
prihodnost delovnega okolja.

10.-11. april 2025, Portorož

Kongres ADMA

Ostanite v ospredju poslovne
podpore z najnovejšimi znanji in
veščinami.

15.-17. maj 2025, Portorož

HR&M festival

Priložnost za poslovno rast,
povezovanje in odkrivanje
najnovejših trendov odličnosti.

16. september 2025, Ljubljana

Zdravstveni razvojni forum

6.-7. marec 2025
Portorož

Konferenca Zlati kamen

11. marec 2025
Murska Sobota

Forum podatkovne analitike

25. marec 2025
Ljubljana

Nabavna konferenca

8.-9. maj 2025
Portorož

Dnevi delovnega prava in socialne varnosti

29.-30. maj 2025
Portorož

Jesenski posvet v zdravstvu

2.-3. oktober 2025
Bled

Davčno- finančna konferenca

9.-10. oktober 2025
Portorož

Posvet ADMA

13.-14. november
2025
Kranjska Gora

Edutainment

20.-21. november
2025, Kranjska Gora

Več podrobnosti
o dogodkih na
www.planetgv.si.

PLANETGV
Izobraževalni poslovni dogodki

INFO HIŠA D.O.O.

Varstvo osebnih podatkov v praksi

SKLADNOST NE POMENI ZGOLJ IZPOLNJEVANJE ZAHTEV ZAKONODAJE IN PRAVLNIKOV, ŠE MANJ JE SKLADNOST SAMA SEBI NAMEN. POMAGA NAM IMPLEMENTIRATI VARNE REŠITVE, PREPREČITI KRŠITVE ALI OMEJITI GROŽNJE VARNOSTI PODATKOV, KI SO VSE POGOSTEJŠE.

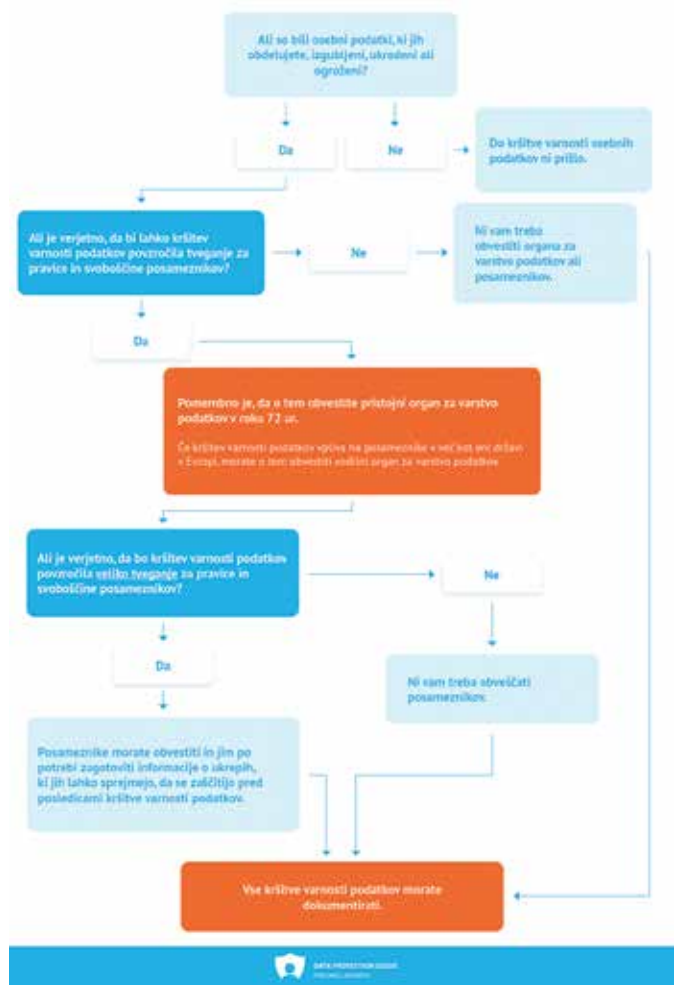
Uspešnega poslovanja si dandanes praktično ne moremo predstavljati brez optimizacije poslovnih procesov, kar je mogoče le z uvajanjem inovativnih poslovnih rešitev. Naj gre za lastno razvite aplikacije ali za sisteme zunanjih ponudnikov, razvoj in implementacija morata temeljiti na načelih privzete in vgrajene varnosti (t.i. »Privacy by design/by default«). Ne glede na dejanske funkcionalnosti sistemov mora biti varstvo osebnih podatkov ključen vidik aplikacij že od faze načrtovanja naprej. Le z doslednim nadzorom razvoja in uvajanja poslovnih rešitev lahko podjetje doseže skladnost z vso področno zakonodajo. Nikakor pa to ne pomeni, da je rešitev brez tveganj, saj vsak sistem, v katerem se izvaja obdelava osebnih podatkov, s seboj privzeto prinaša tveganje tako za pravice in svoboščine posameznikov, katerih podatki se obdelujejo kot tudi za upravljavce teh sistemov.

VZPOSTAVITEV SKLADNOSTI

Za pomoč pri vzpostavljanju skladnosti za mala in srednja podjetja, ki so omejena z resursi, je Evropski odbor za varstvo podatkov (EDPB) pripravil Vodnik po varstvu podatkov za mala podjetja, dostopen na naslovu www.edpb.europa.eu/sme-data-protection-guide/home_sl. Navkljub imenu in prvotnemu namenu je vodnik odličen vir za vzpostavitev skladnosti tudi za večja podjetja, saj vključuje tako osnovne koncepte in pravila varstva osebnih podatkov kot tudi navodila, kako se v praksi soočiti z izzivi, povezanimi z varstvom podatkov.

Eni izmed najbolj pogostih izzivov, s katerimi se srečujejo vsa podjetja, so kršitve varnosti podatkov, katerih posledice lahko pomembno vplivajo tako na podjetje kot tudi na posameznike, katerih podatki so bili ogroženi. Obravnava teh kršitev je zahtevna tako iz tehničnega vidika kot tudi iz vidika skladnosti z zakonodajnimi določili in obveznostmi upravljavca. Vodič EDPB v preprosti grafiki prikaže, katera so ključna vprašanja, na katera je potrebno odgovoriti ob kršitvi varnosti podatkov, ter kateri so obvezni

ukrepi, ki jih v zvezi s kršitvijo varnosti podatkov predpisuje zakonodaja. Podrobnosti so predstavljene na sliki.

Seveda so v grafiki predstavljeni le minimalni zahtevani ukrepi, s katerimi podjetja zagotovijo, da kršitev varnosti podatkov ne bo takoj sprožila alarmov pri pristojnem nadzornem organu. Celovita obravnava kršitve varnosti namreč zahteva bistveno bolj natančen pregled celotnega poteka kršitve in morebitnih posledic.

DOBRE PRAKSE VARSTVA OSEBNIH PODATKOV

Osnove zakonodajne skladnosti na področju varstva osebnih podatkov je mogoče doseči z dosledno implementacijo priporočil EDPB in drugih nadzornih organov. V praksi se je izkazalo, da je vsak proces obdelave podatkov zgodba zase, prav tako se med seboj bistveno razlikujejo posamezne kršitve varnosti podatkov in njihova obravnava. Vzpostavljeno prakso in dejanske primere ustreznega odziva na kršitve varnosti podatkov in druge izzive področja bodo na 11. konferenci Privacy Days, ki jo organizirata Info Hiša in Akademija Finance, predstavili strokovnjaki, ki se s področjem aktivno ukvarjajo. Na konferenco se prijavite na privacy-days.com.

(P.R.)

NEOSERV.SI — SPLETNO GOSTOVANJE IN DOMENE

Profesionalna rešitev za organizacije: zasebni e-poštni strežnik

ORGANIZACIJE IN VEČJA PODJETJA, KI POTREBUJEJO VARNO, ZANESLJIVO IN VISOKO PRILAGODLJIVO REŠITEV ZA E-POŠTNO KOMUNIKACIJO, SE VSE POGOSTEJE ODLOČAJO ZA NAJEM ZASEBNEGA E-POŠTNEGA STREŽNIKA.

KAJ JE ZASEBNI E-POŠTNI STREŽNIK IN KOMU JE NAMENJEN?

Zasebni e-poštni strežnik je **samostojen virtualni strežnik**, ki služi izključno za upravljanje e-pošte določene organizacije. Za razliko od klasičnega e-poštnega gostovanja, kjer si strežnik deli večje število naročnikov, zasebni zagotavlja popolno izolacijo podatkov. Organizacija tako pridobi **varno in zanesljivo okolje** z lastnim IP naslovom, temeljit nadzor nad profesionalnimi e-poštnimi računi, vezanimi na lastne domene, ter možnost celovitega upravljanja vseh funkcionalnosti.

Največ koristi od zasebnega e-poštnega strežnika imajo **večja podjetja, korporacije in organizacije**, ki se pri svojem poslovanju zanašajo na varno in neprekinjeno e-poštno komunikacijo. Prav tako je **email strežnik** primeren za podjetja ter institucije iz panog s strogimi varnostnimi zahtevami, kot so finance, medicina in pravne storitve. Podjetja, ki si želijo večjo zanesljivost in prilagodljivost ter ne želijo biti omejena z javnimi e-poštnimi storitvami, se pogosto odločijo za omenjeno rešitev.

GLAVNE PREDNOSTI ZASEBNEGA E-POŠTNEGA STREŽNIKA

Pomembna prednost zasebnega e-poštnega strežnika, ki je v Sloveniji na voljo pri NEOSERV, je **visoka raven varnosti**. Strežnik omogoča uporabo naprednih varnostnih rešitev, kot sta filtrirni sistem SpamAssassin za preprečitev prejemanja neželenih sporočil ter protivirusni sistem ClamAV za zaščito pred zlonamerno programsko opremo. Prav tako so uporabnikom na voljo dodatni varnostni mehanizmi, npr. možnost uporabe dvostopenjske avtentikacije (2FA) in omejitve prijave na slovenske IP naslove.

Zasebni e-poštni strežnik prinaša **višjo dostavljivost sporočil**, saj podjetje ne deli IP naslova z drugimi uporabniki, ki bi lahko s pošiljanjem nezaželenih e-pošte zmanjšali ugled IP naslova. Prednost pa je tudi **visoka stopnja prilagodljivosti**. Podjetja lahko za svoje zaposlene kreirajo neomejeno število e-poštnih predalov brez dodatnih stroškov (pri Google Workspace, Microsoft 365 in podobnih storitvah je cena odvisna od števila e-predalov, kar pri večjem številu uporabnikov lahko predstavlja zelo visok strošek) ter

imajo popoln nadzor nad celotnim sistemom e-poštne komunikacije.

UPRAVLJANJE E-POŠTE PREK NADZORNE PLOŠČE cPANEL

Pri NEOSERV so poskrbeli za enostavnost upravljanja zasebnega e-poštnega strežnika. Ob naročilu podjetje prejme dostop do **nadzorne plošče cPanel**, ki omogoča hitro in učinkovito administracijo. Rešitev je uporabniku prijazna in ne zahteva tehničnega znanja. Nadzorna plošča omogoča preprosto ustvarjanje in urejanje e-poštnih predalov, nastavitve preusmeritev e-pošte, dodajanje samodejnih odgovorov, spremljanje dostavljivosti sporočil ter mnogo drugih funkcionalnosti, ki prispevajo k brezskrbnemu upravljanju e-pošte.

Prednost nadzorne plošče cPanel je tudi integracija s **spletnim vmesnikom Roundcube**, prek katerega lahko uporabniki dostopajo do svojih e-poštnih predalov z različnih naprav. Poleg pregledovanja, prejemanja in pošiljanja e-pošte Roundcube omogoča še napredno iskanje e-sporočil, organizacijo po mapah, upravljanje koledarjev in kontaktov, urejanje podpisov, uvoz ter izvoz e-poštnih predalov in drugo.

KJE ZAKUPITI ZASEBNI E-POŠTNI STREŽNIK?

Za organizacije in večja podjetja, ki na področju e-poštne komunikacije potrebujejo profesionalno, varno in zanesljivo rešitev, je NEOSERV zagotovo prava izbira. Sodobna storitev zasebnega e-poštnega strežnika ponuja vse potrebne funk-

cionalnosti za nemoteno in učinkovito delovanje vseh ravni e-poštnega sistema. Z najemom zasebnega strežnika za e-pošto podjetja pridobijo tudi **strokovno tehnično podporo** ter možnost prilagoditve storitve specifičnim zahtevam.

Storitev vključuje celovito upravljanje e-poštne infrastrukture, kar podjetjem omogoča, da se, namesto na tehnične izzive, osredotočijo na svoje glavne naloge. Zasebni e-poštni strežnik je **popolnoma fleksibilna rešitev** in kot takšna ponuja možnost za širitev, saj raste skupaj s podjetjem. Naročnik izbere poljubno začetno velikost prostora na strežniku, kasneje pa se kapacitete brez težav povečajo v skladu s potrebami organizacije.

Podjetjem, ki že uporabljajo e-pošto pri drugem ponudniku, ekipa **NEOSERV** zagotavlja **brezplačen prenos vseh e-poštnih predalov**, pri čemer migracija poteka brez prekinitev delovanja. Poleg tega storitev najema zasebnega e-poštnega strežnika vključuje kar **90-dnevno garancijo zadovoljstva**. (P.R.)

neoserv
HITRO, VARNO IN ENOSTAVNO

T: 059 335 000

E: info@neoserv.si

W: www.neoserv.si

FREELIFE CRM

Poslovna aplikacija po vaši meri – brez programiranja

KAJ, ČE BI LAHKO POSLOVNO APLIKACIJO SESTAVILI ČISTO PO SVOJEM OKUSU, IN TO BREZ PROGRAMERSKEGA ZNANJA? POLEG TEGA PA BI V NJEJ AVTOMATIZIRALI PROCESE. SE SLIŠI NEREALNO?

Tradicionalne poslovne aplikacije zahtevajo zapleten razvoj, specializirano tehnično znanje in visoke stroške. Kaj pa, če obstaja preprostejša, hitrejša in cenovno dostopnejša rešitev?

Kaj, če bi lahko svojo poslovno aplikacijo sestavili povsem po svoji meri, brez programerskega znanja in visokih stroškov razvoja?

FreeLife to omogoča. Gre za no-code platformo, ki združuje prilagodljivost in avtomatizacijo procesov ter omogoča ustvarjanje popolnoma prilagodljivih poslovnih aplikacij s preprostimi vizualnimi orodji.

V no-code platformi namesto tradicionalnega programiranja uporabljate vizualne vmesnike ter z vlečenjem in spuščanjem komponent ustvarite aplikacijo, kot ste si jo zamislili vi in ne nekdo drug. To omogoča hitrejšo implementacijo, večjo prilagodljivost in enostavnejše prilagajanje potrebam podjetja.

“FreeLife je kot komplet lego kock,” pojasnjuje Dejan Rikić iz podjetja FreeLife Technology. **“Z njimi lahko hitro in brez dodatnih stroškov sestavite rešitve, prilagojene vašim potrebam.”**

Aplikacija je zasnovana izjemno široko in se uporablja v montaži, servisu, vzdrževanju, distribuciji, logistiki, organizaciji dogodkov, šolah, kadrovanju in številnih drugih panogah.

FreeLife ponuja obsežen nabor funkcij, kot so CRM, upravljanje prodaje in nabave, vodenje projektov, upravljanje zalog, sledenje montaži in vzdrževanju, upravljanje človeških virov, upravljanje s pogodbami ter organizacija dogodkov. Poleg tega omogoča podpisovanje dokumentov prek telefona, skeniranje črtnih in QR kod ter njihovo generiranje.

Je orodje, ki postane centralni sistem podjetja in v katerem boste imeli vse podatke na enem mestu.

FreeLife je edini CRM v Sloveniji, ki je brezplačen in ga je možno prilagoditi brez programiranja ter že vključuje 3 uporabnike.

AVTOMATIZACIJA: ZMANJŠAJTE NAPAKE, PRIHRANITE ČAS, POVEČAJTE PRODUKTIVNOST
Predstavljajte si, da ima vsak zaposleni svojega osebnega asistenta, ki namesto njega opravlja administrativna opravila, kar mu omogoča, da se osredotoči na tisto, kar je res pomembno, in ne izgublja časa z rutinskimi administrativnimi nalogami.

Na primer, sistem lahko samodejno pošlje podpisan delovni nalog in račun stranki takoj, ko ga stranka digitalno podpiše prek telefona, vsak petek pripravi poročilo o prodajni realizaciji in ga pošlje vodji, opomni zaposlenega o prihajajoči nalogi ... Poenostavite poslovanje in se znebite rutinskih opravil in administracije. Orodje za avtomatizacijo po eni strani avtomatizira procese, ob njegovi uporabi pa se izognete tudi morebitnim napakam, ki bi jih pri istem delu lahko naredil zaposleni.

LAHKO FREELIFE UPORABLJAM NA PAMETNEM TELEFONU? SEVEDA.
Mobilna aplikacija FreeLife deluje na vseh napravah in različnih operacijskih sistemov, torej tudi na vašem pametnem telefonu. In kar je najbolje – prilagoditve, ki jih boste naredili na računalniku, bodo takoj vidne in dostopne tudi na vaši mobilni napravi.

S ČIM PA LAHKO FREELIFE INTEGRIRAM?

Aplikacijo lahko integrirate s spletnimi trgovinami, ERP sistemi in računovodskimi aplikacijami. Njihova rešitev je lahko zanimiva tudi za poslovne partnerje, ki lahko z naprednim orodjem za ustvarjanje modulov, tabel in poročil brez programiranja ustvarijo lastno aplikacijo in jo prodajajo pod svojo blagovno znamko.

Bralcem najbolj poznan takšen partner je podjetje **Birokrat d.o.o. (www.birokratcrm.si)**, ki ima vzpostavljeno integracijo, tako da lahko obstoječe stranke FreeLife že uporabljajo za organizacijski del v podjetju. Birokrat nudi ERP rešitve za vse dejavnosti, POS rešitve, rešitve za hotelirstvo, E-poslovanje (dokumentni sistemi), vso potrebno računalniško opremo, izdelavo spletnih strani in spletnih trgovin, vodenje računovodstva, tako da stranka lahko dobi celovito rešitev za celotno podporo svojemu poslovanju pri enem ponudniku.

Ker je FreeLife vse razen računovodskega programa, je to idealna kombinacija, katere integracija je potekala pod okriljem podjetja Invoice d.o.o., ki je izkušen implementacijski partner za Birokrat in FreeLife. **Podjetje Invoice d.o.o. (www.invoice.si)**, saj ponuja celovite rešitve na področju poslovne informatike in računovodstva za več kot 400 podjetij.

FreeLife je prisoten v več državah v Evropi in na Bližnjem vzhodu, vključno z Združenim kraljevstvom, Estonijo, Finsko, Poljsko, Združenimi arabskimi emirati, Latvijo, Slovenijo, Hrvaško in Srbijo. Načrtujejo pa tudi že AI funkcije (za stranke in partnerje), tako da bo uporaba kmalu še enostavnejša. **Če želite optimizirati procese in poenostaviti poslovanje, odkrijte več na www.freelifecrm.com ali na www.birokratcrm.si.**

PRJ

KOMPONENTKO

Gaming računalnik na obroke z Leanpay plačili v 5 minutah

GAMING ENTUZIASTI IN POSLOVNI UPORABNIKI IMAJO NEKAJ SKUPNEGA, ČEPRAV GRE V SVOJEM BISTVU ZA ZELO RAZLIČNI SKUPINI UPORABNIKOV – OD RAČUNALNIKA ZAHTEVAJO VEČ.

Začne se pri komponentah, ki morajo v primerjavi z običajnimi računalniki pri gaming (in poslovnih) računalnikih zdržati več naporov, biti brezkompromisne in bolj zmogljive. Ne glede na to, katere vrste uporabnik ste, torej ali vam je bližje preigravanje iger ali se gibljete v poslovnem svetu, boste v računalniški trgovini Komponentko zagotovo našli rešitev na področju strojne opreme, ki bo ustrezala vašim potrebam. V isti sapi se lahko pri Komponentku pohvalijo, da so najhitreje rastoča novoustanovljena računalniška trgovina v Sloveniji.

KOMPONENTKO MISLI NA VSE – OMOGOČA OBROČNE NAKUPE RAČUNALNIKOV

Zmogljivega računalnika ni težko izbrati, kje pa se lahko ob nakupu gaming stroja, ki bo pod prsti spretnega uporabnika pokosil vse nasprotnike, zatakne? Pri finančah. A pri Komponentku so pomislili na vse. Med načine nakupa so dodali Leanpay, ki omogoča nakup računalnika na obroke in vas odreši tuhtanja, kako si boste računalnik privoščili v enkratnem znesku.

Zdaj torej v svoji trgovini omogočajo nakup računalnika na obroke z Leanpay plačili. Zakaj je to zmagovalna kombinacija? Ker si lahko na ta način privoščite natanko takšen računalnik, kot ste si ga zamislili – brez kompromisov pri strojni opremi ali čemurkoli, saj vam ni treba skrbeti zaradi velikega enkratnega stroška. Znesek lahko razdelite na poljubno število obrokov, ki najbolj ustrezajo vašemu proračunu.

Z LEANPAY PLAČILI SI NAKUP RAČUNALNIKA NA OBROKE UREDITE V 5 MINUTAH

Z Leanpay plačili je postopek resnično enostaven in hiter – vse lahko uredite v 5 minutah na

mobilnem telefonu, brez papirne dokumentacije in obiska banke. Enako lahko seveda uredite prek spleta na računalniku ali ob obisku poslovalnice.

Že pred samim nakupom računalnika na obroke pa lahko povsem brezplačno in neobvezujoče preverite svoj limit oziroma koliko sredstev imate na voljo pri Leanpay.

TUDI RABLJENO IN »STARO ZA NOVO«

Zdaj, ko veste, da lahko nakup računalnika na obroke uredite v pičlih 5 minutah, vam ostanejo še bolj prijetne skrbi, in sicer izbira pravega gaming računalnika za vaše potrebe, pri čemer vam bodo strokovnjaki z veseljem svetovali tako v trgovini Komponentko kot na spletu.

Poleg široke ponudbe novih računalniških komponent in naprav ponujajo tudi rabljeno elektroniko. Na ta način lahko prihranite še kakšen evro.

Ali ste vedeli, da pri Komponentku omogočajo odkup elektronike? Če imate doma odvečno računalniško opremo, ki bi se je radi znebili, jo skrbno pregledajo, realno ocenijo in ponudijo možnost odkupa.

Še ena možnost znižanja cene novega računalnika je nakup po načinu "staro za novo", kar je odlična priložnost za vse, ki želite nadgraditi svojo opremo in za to odšteti manj, kot bi sicer, saj doplačate le razliko do vrednosti naprave.

ODGOVORE PREJMETE TAKRAT, KO JIH NAJBOLJ POTREBUJETE

Ponašajo se tudi z lastnim hitrim servisom v Ljubljani (Nove Jarše), kjer vam njihovi strokovnjaki hitro in učinkovito pomagajo pri morebitnih težavah z vašo opremo.

Ponosni so na svojo najhitrejšo pred- in ponakupno podporo. Tako se prav lahko zgodi, da vas bo njihova ekipa s povratnim elektronskim sporočilom presenetila tudi takrat, ko uradno ne delajo. Nudijo hitro in zanesljivo podporo in se vedno trudijo, da odgovore prejmete takrat, ko jih najbolj potrebujete. Marsikatero stranko so že presenetili z odgovorom v poznih večernih urah.

Še nasvet: spremljajte Komponentko na socialnih omrežjih, posebej na TikToku in YouTubeu, kjer redno organizirajo nagradne igre. Tako ne boste zamudili priložnosti za osvojitve odličnih nagrad, obenem pa boste vedno na tekočem z vsemi novostmi.

Obiščite tudi www.komponentko.si ali se oglasite v njihovi trgovini na ulici Ambrožiča Novljana 5, kjer boste zagotovo našli odličnega računalnika. (P.R.)

KOMPONENTKO.SI

Ulica Ambrožiča Novljana 5,
1000 Ljubljana
Telefon: 030 755 005
info@komponentko.si
www.komponentko.si

ČETRTRA POT

Digitalizirajte in optimizirajte poslovne procese

PODJETJE ČETRTRA POT, KI LETOS PRAZNUJE 35 LET DELOVANJA, SE JE SKOZI LETA RAZVILO V VODILNEGA PONUDNIKA POSLOVNIH REŠITEV ZA DIGITALIZACIJO IN OPTIMIZACIJO POSLOVNIH PROCESOV.

Njihove rešitve pokrivajo širok spekter področij, vključno z upravljanjem kadrov, evidentiranjem delovnega časa, kontrolo dostopa in obračunom plač.

OD AVTOMATSKE IDENTIFIKACIJE DO CELOVITIH POSLOVNIH REŠITEV

ČETRTRA POT je svojo pot začela v zgodnjih 90. letih preteklega stoletja kot ponudnik sistemov za avtomatsko identifikacijo kontrole dostopov do poslovnih prostorov in evidentiranje delovnega časa s pomočjo strojne opreme in ID medijev (kartice, obeski, telefoni). Danes podjetje ponuja celovite poslovne rešitve, ki vključujejo:

- **Upravljanje kadrov in kadrovskih procesov:** Njihov kadrovski informacijski sistem omogoča celovito upravljanje ključnih kadrovskih procesov, kot so vodenje kadrovskih evidenc, zaposlovanje, izvajanje letnih razgovorov, ciljno vodenje, upravljanje kompetenc ter izobraževanje.
- **Evidentiranje in planiranje delovnega časa:** Njihov registracijski informacijski sistem omogoča zakonsko skladno evidentiranje in planiranje delovnega časa, usklajevanje zahtevkov za vse vrste odsotnosti (dopusti, urne odsotnosti, bolniške, nadure ipd.). Ponuja revizijsko sled, samodejne izračune in razporede zaposlenih v urnike dela ter avtomatske izvoze podatkov, ki so potrebni za pravilne obračune plač.
- **Kontrolo dostopa in tehnično varovanje poslovnih prostorov:** Njihov sistem kontrole dostopa zagotavlja varnost zaposlenih, poslovnih informacij in premoženja podjetja. Za vse dostope in evidentiranje de-

lovnega časa se uporablja enoten identifikacijski medij (kartice, obeski ali telefoni), kar je pregledno za zaposlovalce in enostavno za zaposlene.

- **Obračun plač:** Zaradi povezanosti sistemov med seboj ima njihov plačni informacijski sistem manj možnosti za napake pri obračunavanju plač ter evidenci izvršb in kreditov.

NAGRADA ZA INDUSTRIJSKI DIZAJN

Podjetje ČETRTRA POT se ponaša z lastnim razvojem in proizvodnjo strojne opreme. Njihova zadnja linija čitalnikov za avtomatsko identifikacijo in odpiranje vrat je prejela prestižno nagrado iF Design Award za industrijski dizajn, kar potrjuje njihovo zavezanost k inovacijam in kakovosti.

SLOVENSKE KOMPONENTE IN LOKALNA PROIZVODNJA

Celotna proizvodnja strojne opreme podjetja ČETRTRA POT je še vedno »pod domačo streho« in tudi vse komponente so iz Slovenije, to pa zagotavlja stabilno dobavno verigo, kakovostno servisiranje in ažurne nadgradnje.

CERTIFIKATI, FINANČNA ODLIČNOST IN NAJVIŠJA STOPNJA VARNOSTI

ČETRTRA POT se ponaša s ključnimi ISO certifikati glede kakovosti poslovanja, IT varnosti in zaščite osebnih podatkov v oblaku. Imajo tudi platinstvo odličnosti na področju plačilne discipline ter mednarodni varnostni certifikat SIST EN 60839-11-1:2013 z najvišjo stopnjo varovanja osebnih podatkov in kibernetike varnosti za področje kontrole dostopa. Poleg tega imajo certificirano

integracijo s sistemom SAP ERP Human Capital Management.

EDINSTVEN PRODUKT

Podjetju ČETRTRA POT je uspelo vse poslovne rešitve med seboj povezati na skupno platformo KADRIS 4, katere konkurenčna prednost je, da je edina platforma v Sloveniji s štirimi med seboj povezanimi sistemi – kadrovskim informacijskim sistemom, registracijskim informacijskim sistemom s sistemom kontrole dostopa in plačnim informacijskim sistemom.

RAZŠIRJEN NABOR PRODUKTOV JE ODPRL NOVE MOŽNOSTI

Leta 2021 je podjetje ČETRTRA POT kupilo podjetje SPIN d.o.o. in s tem razširilo svoj nabor produktov z novim IT-sistemom za kadrovske evidenco in obračun plač – produktom SPIN D365, ki deluje v okolju Microsoft Dynamics 365 Business Central. Na ta način omogočajo implementacijo dveh plačnih sistemov – enega v okolju Oracle (produkt KADRIS 4) in drugega v okolju Microsoft Dynamics 365 Business Central (produkt SPIN D365), oba pa sta na voljo bodisi v obliki nakupa (On-Premise) bodisi v obliki najema (SaaS).

ČETRTRA POT ostaja zavezana k inovacijam, kakovosti in odličnosti, kar potrjujejo številne nagrade, certifikati in zadovoljni naročniki. Njihova vizija je še naprej ustvarjati rešitve, ki prinašajo trajnostne rezultate, dodano vrednost in varnost podatkov. Z uporabo umetne inteligence in naprednih rešitev za kadrovske in plačne procese so pripravljene na izzive prihodnosti.

Več o rešitvah lahko najdete na spletni strani www.cetrtrapot.com.

(P.R.)

ČETRTRA POT

Digitalizirajte poslovne procese!

Vse na enem mestu!

KADROVSKI
MANAGEMENT

EVIDENCA
DELOVNEGA
ČASA

KONTROLA
DOSTOPA

OBRAČUN
PLAČ

www.cetrtrapot.com

ESET HOME SECURITY ESSENTIAL

Kibernetski varnostni izdelek leta za domače uporabnike in majhne pisarne

AV-COMPARATIVES JE IZDAL ZBIRNO POROČILO ZA LETO 2024, KI PODAJA OCENE 16 VODILNIH POTROŠNIŠKIH IZDELKOV ZA KIBERNETSKO VARNOST ZA OPERACIJSKI SISTEM WINDOWS. NAJBOLJŠA REŠITEV LETA JE ESET HOME SECURITY ESSENTIAL.

Strokovnjaki AV-comparatives so z neodvisnimi in strogimi testiranjmi skozi vse leto ocenjevali uspešnost vodilnih potrošniških rešitev za kibernetsko varnost. Kar 16 kibernetskih varnostnih rešitev za domače in majhne pisarne so ocenjevali s skupno sedmimi preizkusi, s katerimi so preverjali sposobnost zaščite pred resničnimi internetnimi grožnjami, zaznavanje aktualne zlonamerne programske programe, zaščito pred naprednimi usmerjenimi napadi ter vpliv varnostne rešitve na zmogljivost operacijskega sistema. Zbirno poročilo za leto 2024 vključuje tudi poglobljen pregled

uporabniškega vmesnika in podaja vpogled v uporabnost rešitve z vidika namestitve, varnostnih opozoril, pregledovanja sistema, upravljanja karantene in nadzora dostopa.

ESET HOME SECURITY ESSENTIAL V VSEH PREIZKUSIH Z NAJVIŠJO OCENO

Naziv Najboljši potrošniški varnostni izdelek leta 2024 je pripadel rešitvi ESET HOME Security Essential, ki je v vseh sedmih preizkusih dosegel najvišjo oceno Napredno+. Esetovi rešitvi so sledili Avast Free Antivirus, AVG Internet Security, Bitdefender Total Security ter Kaspersky Standard.

IZ POSLOVNIH REŠITEV NA POTROŠNIŠKI TRG

»Naziv najboljši potrošniški varnostni izdelek je izredno pomembno priznanje za ESET. Gre za podjetje ki je na tem trgu prisotno že 35 let. Priznanje AV-Comparatives odraža poglobljeno razumevanje potreb različnih segmentov uporabnikov in neprimerljivo kontinuiteto inovacij, ki jih ESET uspešno prenaša iz segmenta poslovnih rešitev na potrošniški trg.« je povedala Petra Veber, direktorica organizacije v podjetju Si splet (ESET Slovenija).

Naziv Najboljši potrošniški varnostni izdelek leta 2024 je pripadel rešitvi ESET HOME Security Essential, ki je v vseh sedmih preizkusih dosegel najvišjo oceno Napredno+.

ZMAGA V MOČNI KONKURENCI

Družba AV-Comparatives je zavezana zagotavljanju preglednih, celovitih in znanstveno strogih ocen kibernetske varnosti. Z nepristranskimi ocenami želijo potrošnikom in podjetjem omogočiti, da se o svojih rešitvah za digitalno varnost odločajo na podlagi informacij. Med preizkušanimi rešitvami v letu 2024 so bili izdelki Avast Free Antivirus, AVG Internet Security, Avira Free Antivirus, Bitdefender Total Security, ESET HOME Security Essential, F-Secure Internet Security, G DATA Total Security, Kaspersky Standard, McAfee Total Protection, Microsoft Defender, Norton Antivirus Plus, Panda Free Antivirus, Quick Heal Internet Security, Total Defense Essential Anti-Virus, TotalAV Antivirus Pro ter Trend Micro Internet Security.

Več lahko najdete na spletni strani www.eset.com/si.

(P.R.)

www.eset.com/si

DISTRIBUCIJA:
SI SPLET d.o.o.

Ukmarjeva 4, Ljubljana
01 428 94 05
prodaja@sisplet.com

T-2

Tjaša Zaletelj: Navdihujoča pot do uspeha v kibernetiski varnosti

KIBERNETSKA VARNOST POSTAJA VSE BOLJ POMEMBNA IN TUDI NA TEM PODROČJU SE UVELJAVLJA VSE VEČ ŽENSK. ENA OD STROKOVNJAKINJ, KI SE JI JE USPELO UVELJAVITI NA TEM IZJEMNO DINAMIČNEM IN ZAHTEVNEM PODROČJU, JE TJAŠA ZAELELJ.

Tjaša Zaletelj je sodelavka v varnostno-operativnem centru (SOC) podjetja T-2 in članica svetovne organizacije Women for Cyber. Njena zgodba je dokaz, da lahko s strastjo do raziskovanja, predanostjo in vztrajnostjo vsak posameznik doseže uspeh – ne glede na prvotno izobrazbo ali ozadje.

POT DO ZNANJA O KIBERNETSKI VARNOSTI

Tjaša je svojo karierno pot začela na popolnoma drugačnem področju, a jo je strast do raziskovanja tehnologije pripeljala v **varnostno-operativni center (SOC) podjetja T-2**. Kljub temu, da njena formalna izobrazba ni bila v celoti povezana s tehnologijo, jo je privlačila dinamika kibernetiske varnosti.

Svojo pot v SOC podjetja T-2 je začela kot tehničarka za varnostno analitiko, kjer je skozi intenzivno uvajanje pod mentorstvom Smaila Jušiča hitro osvojila ključna znanja in veščine.

NEPRESTANO UČENJE KOT KLJUČ DO USPEHA

V kibernetiski varnosti je ključnega pomena stalno izpopolnjevanje, raziskovanje in prilagajanje

novim grožnjam. Tjaša je svoja znanja nadgrajevala prek platform, kot so TryHackMe, Hack The Box, ter spletnih tečajev, med katerimi posebej izpostavlja Zero to Mastery. Najbolj sveža znanja ima s področja analize kibernetiskih groženj, saj je pred kratkim uspešno opravila izpit CCNA CyberOps.

jo, pri čemer Tjašina zgodba služi kot navdihujoč primer uspešnega preboja.

POVABILO K SODELOVANJU

Za uspeh v kibernetiski varnosti je ključna predvsem strast do raziskovanja in pripravljenost na neprestano učenje. Poklici, kot so kibernetiski analitik ali specialist za varnost, ponujajo dinamično delo, priložnost za nenehno rast in možnost aktivnega prispevka k varnejšemu digitalnemu svetu. Za več informacij o možnostih razvoja kariere v kibernetiski varnosti se obrnite na podjetje T-2 – povprasevanja.poslovni@t-2.com ali pokličite na 080 3553.

(P.R.)

MENTORSKA PODPORA IN RAZVOJ TALENTOV

Smail Jušič, mentor in vodja Tier 1 ekipe v SOC podjetja T-2, izpostavlja pomen mentorstva pri razvoju novih strokovnjakov: *“Tjaša je dokaz, da lahko vsak posameznik z zadostno mero zagnanosti in radovednosti uspe v kibernetiski varnosti. Ključna je volja do učenja ter premišljen in prilagodljiv mentorski pristop, ki zahteva globoko razumevanje posameznikovih sposobnosti, izzivov in načina razmišljanja. Uspešno mentoriranje je zahtevna naloga, saj je treba najti ravnovesje med spodbujanjem neodvisnosti in nudenjem podpore, da posameznik uresniči svoj potencial ter prispeva k varnejšemu digitalnemu okolju.”*

POMEN KIBERNETISKE VARNOSTI IN VKLJUČEVANJE ŽENSK

Kibernetiska varnost ni le tehnični izziv, temveč globalna nuja. Naraščajoči kibernetiski napadi ustvarjajo vse večjo potrebo po strokovnjakih, pri čemer bi lahko večja zastopanost žensk pomembno prispevala k rešitvi kadrovskega primanjkljaja. Organizacije, kot je Women for Cyber, spodbujajo vključevanje žensk v to industri-

Smail Jušič: *«Uspešno mentoriranje je zahtevna naloga, saj je treba najti ravnovesje med spodbujanjem neodvisnosti in nudenjem podpore, da posameznik uresniči svoj potencial ter prispeva k varnejšemu digitalnemu okolju.»*

Tjaša Zaletelj: *«Najbolj všeč mi je, da je to področje neskončno dinamično in polno priložnosti za raziskovanje. Vse, kar potrebujete, je želja po znanju in pogum, da se podate na to razburljivo pot.»*

CAD/CAM PROGRAMSKA OPREMA

hyperMILL v vaši proizvodni liniji: kaj morate vedeti?

V PROIZVODNJI, KJER IGRATA KLJUČNO VLOGO NATANČNOST IN HITROST, JE INTEGRACIJA NAPREDNE PROGRAMSKE OPREME LAHKO ODLOČILNA PREDNOST.

Ne glede na to, ali ste majhno podjetje ali velika proizvodna enota, vam hyperMILL ponuja vrsto orodij za optimizacijo CNC strojnih procesov. Tako orodje poveča produktivnost ter zmanjša stroške. Če razmišljate o nadgradnji svoje proizvodne linije, vam bomo v nadaljevanju podrobno opisali, kako vas lahko hyperMILL popelje na naslednjo raven.

6 KLJUČNIH KORAKOV PRI INTEGRACIJI HYPERMILL-A V VAŠO PROIZVODNO LINIJO:

1. Analiza trenutnega sistema

Preden se lotite integracije, je ključnega pomena pregledati obstoječo proizvodno linijo. Razmislite o svojih trenutnih procesih in orodjih ter prepoznajte področja, ki bi jih hyperMILL lahko izboljšal.

2. Priprava na prehod

Poskrbite, da je vaše osebje pripravljeno in usposobljeno za uporabo nove programske opreme. Prepričajte se tudi, da je vaša obstoječa IT infrastruktura združljiva z zahtevami hyperMILL-a.

3. Integracija CAD in CAM v en sistem

Ena izmed velikih prednosti programa hyperMILL je, da ima tudi lastno CAD okolje, imenovano hyperCAD-S, ki je posebej zasnovano za optimalno delovanje s hyperMILL-om. Pomembno je nemoteno delovanje obstoječe CAD infrastrukture, saj ima hyperCAD-S ogromno možnosti pretvorbe različnih CAD datotek oz. integracij, kar omogoča fleksibilnost pri prilagajanju proizvodnega procesa.

4. Usposabljanje osebja

Pomemben del uspešne integracije je zagotoviti ustrezno usposabljanje zaposlenih za uporabo nove programske opreme. S tem zagotovite, da bo vaš kader hitro pridobil potrebno znanje za uporabo programa, kar omogoča hitrejši in učinkovitejši prehod. Zastopniki hyperMILL programa ponujajo strokovna šolanja, ki jih posebej prilagodijo potrebam vašega podjetja.

5. Implementacija hyperMILL-a

Poskrbite za pravilno namestitvev in prilagoditev programa glede na vaše specifične potrebe. Poleg tega je izrednega pomena tudi testiranje pred začetkom proizvodnje. Tako lahko zagotovite, da bo tudi kasneje vse delovalo brezhibno.

6. Optimizacija in prilagoditve

Ko je hyperMILL integriran, je pomembno, da redno pregledujete rezultate in iščete možnosti za nadaljnje izboljšave.

ZAKAJ HYPERMILL?

CAD/CAM programska oprema združuje računalniško podprto oblikovanje in proizvodnjo za ponovitev postopkov načrtovanja in proizvodnje. hyperMILL je ena izmed vodilnih rešitev na tem področju, saj omogoča avtomatizacijo procesa, izboljša natančnost in optimizira proizvodnjo. Prilagodljivost, visoka raven integracije in sposobnost obvladovanja kompleksnih geometrij so le nekatere prednosti programa hyperMILL.

KAJ LAHKO S HYPERMILL-OM DOSEŽETE?

Katere so torej ključne prednosti programa hyperMILL v 4 točkah? Z njegovo uporabo boste dosegli:

- večjo učinkovitost,
- natančnost in doslednost,
- prihranek pri stroških,
- boljše prilagodljivost.

Za dodatne informacije obiščite: www.3way.si.

(P.R.)

3WAY, d. o. o.

Zbiljska cesta 4, 1215 Medvode

Tel.: +386 1 361 70 14

e-pošta: sales@3way.si

www.3way.si

TIFT D.O.O.

Kako uporabiti tehnologijo RFID za sledenje in beleženje sredstev?

KO STOPITE V SKLADIŠČE ALI SPREMLJATE PROIZVODNI PROCES, JE PRVO VPRAŠANJE, KI SE VAM PORODI, KAKO ZAPOSLENI USPEJO SLEDITI IN NADZOROVATI VSAKO OSNOVNO SREDSTVO ALI PRODUKT.

Dnevi ročnega nadzora so že zdavnaj za nami. Dokler so količine majhne, je ročni nadzor še izvedljiv, v vseh drugih primerih pa je nadzor brez tehnologije nemogoč. V skladiščih in industrijskih procesih se že nekaj časa uporablja tehnologija radiofrekvenčne identifikacije ali RFID, ki jo priporočajo tudi v podjetju TIFT za vse svoje stranke, ki iščejo natančno, hitro in avtomatizirano skladiščenje ter sledenje produktov v industrijskih procesih.

KAJ JE RADIOFREKVENČNA IDENTIFIKACIJA (RFID)?

RFID uporablja radijske valove za samodejno prepoznavanje in sledenje predmetov. Oznake RFID, ki so lahko nameščene na različne produkte v posameznih delovnih procesih, komunicirajo z bralnikom in zagotavljajo informacije o označenem predmetu. Te podatke lahko priključen računalnik ali omrežje uporabi za spremljanje lokacije in gibanja predmeta. RFID se pogosto uporablja pri upravljanju zaloga in skladišč, upravljanju dobavne verige in tudi varnostnih sistemih.

Na sredstva oziroma predmete, ki jih želite nadzorovati, se pritrdi RFID oznake (nalepke, kartice ...). Bralnik RFID (ročni ali fiksni) oddaja radijske valove, s katerimi skenira označene predmete v določenem dosegu. Skenirana oznaka pošlje bralniku signal in tudi vse shranjene podatke. V uporabi so še vedno črtne kode, vendar je prednost tehnologije RFID ta, da za skeniranje ne potrebuje neposredne vidljivosti. Dovolj je, da so predmeti v dosegu RFID čitalnika.

Doseg je odvisen od uporabljene frekvence. Nizko frekvenčne RFID oznake delujejo v dose-

NASLOVNA SLIKA: FREEPIK

gu do 10 centimetrov in hranijo le osnovne podatke. Visoko frekvenčne oznake dosegajo do enega metra, shranijo lahko več podatkov in omogočajo tudi branje več oznak hkrati. Ultra-visoko frekvenčne oznake lahko oddajajo signal v radiju do 100 in več metrov, zato so najpogostejša izbira za skladišča in proizvodnjo.

KAKO UPORABITI RFID ZA SLEDENJE OSNOVNIH SREDSTEV?

Podjetje TIFT v prvem koraku najprej opremi osnovna sredstva in skladiščno opremo z ustreznimi RFID oznakami, na katere se zapiše potrebne podatke z ročnim bralnikom ali TT tiskalnikom z RFID modulom za zapisovanje. Integrira se programska oprema za popis in vodenje osnovnih sredstev. RFID antene postavijo na vsa vhodna in izhodna mesta v skladiščnem prostoru. Ko osnovno sredstvo vstopi ali zapusti skladišče, antene samodejno posredujejo ustrezne podatke v sistem.

Osnovna sredstva lahko združite v skupine ali glede na različne parametre, na primer lokacijo ali tip sredstva. Vsako osnovno sredstvo je v sistemu enostavno sledljivo in mu lahko tudi ročno spreminjate parametre, brez potrebe po razknjiževanju. Celoten seznam osnovnih sredstev lahko karkoli izvozite (ali uvozite) v ustrezen format.

RFID ZA OZNAČEVANJE IN SLEDENJE PRODUKTOV

Ali bi radi avtomatizirali označevanje in sledenje produktov v proizvodni liniji? Dober primer in izziv za tehnologijo RFID je označevanje različnih produktov, ki se po pakiranju združijo na isto proizvodno linijo.

Sistem za upravljanje proizvodnje (MES) in tehnologija RFID pleteta tesno vez. Na vsaki postaji se najprej ustvari delovni nalog in skupaj z unikatnim identifikatorjem pošlje v MES. RFID oznake se dodeli posamezni embalažni enoti ali paleti. Ob označevanju se oznake prebere, shrani v bazo podatkov in poveže s prej ustvarjenim delovnim nalogom.

Ob združevanju različnih produktov v eno linijo se preveri vse RFID oznake posameznih produktov. Sistem preveri skladnost s proizvodnim procesom in določi ustrezno sortiranje ali nadaljnje pakiranje. Z RFID čitalnikom se preveri končni sklop produktov, v sistemu MES pa se preveri še pravilnost združenih produktov glede na delovni nalog. Uporabnik je v primeru manjkajočih ali neustreznih izdelkov pravočasno opozorjen. Na podlagi podatkov iz RFID sistema se ustvari etikete s podrobnostmi o produktu, ki se samodejno aplicirajo na palete oziroma embalažne enote.

ALI JE RFID TEHNOLOGIJA, KI JO POTREBUJETE V PODJETJU?

Podjetje TIFT vam vzpostavi celoten sistem označevanja in sledenja. Obenem poskrbijo za integracijo v obstoječe poslovne sisteme. Obiščite www.tift-koding.com ali pa stopite v kontakt s podjetjem TIFT na 01 600 10 20 in se dogovorite za ogled sistema v njihovem razstav-nem prostoru.

(P.R.)

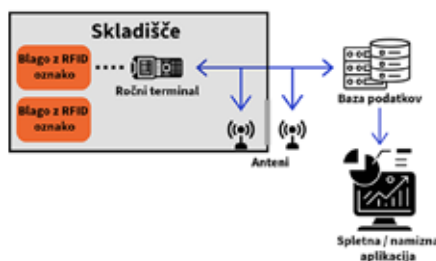
TIFT

Tift d. o. o.

Kolarjeva ulica 47
1000, Ljubljana
dobrosli@tift.si

01 600 10 20 | 031 665 144

www.tift.si

EVIDENTIRANJE DELOVNEGA ČASA ETM eDokumenti v sistemu MiniOffice

VSE VEČ PROCESOV SE DIGITALIZIRA IN TUDI EVIDENTIRANJE DELOVNEGA ČASA DOŽIVLJA POMEMBNE SPREMEMBE.

Želje uporabnikov, inovativnost in strokovni pristop so bili v podjetju Biomatik ves čas osnovno vodilo razvoja. Danes sistem eTM predstavlja zaokrožen nabor funkcionalnosti, ki v veliki meri olajšajo poslovanje vsakega podjetja. Celotna rešitev eTM je v oblaku, namestitev ni potrebna, ni nadgradenj, zato je strošek sistema skozi leta bistveno nižji. Uporabnik se lahko sprosti odloča, katere storitve bo uporabljal.

OSNOVNE FUNKCIONALNOSTI SISTEMA eTM:

- evidentiranje delovnega časa (prijavna konzola, računalnik, mobilne naprave),
- elektronski dokumenti,
- planiranje delovnega časa (mesečno, tedensko),
- obračun dodatkov, spremljanje obračuna dežurstev in izvoz v plače,
- spremljanje opravljenega dela (delovni nalogi, opravila),
- zajemanje opravljenega dela na terenu,
- potni nalogi in sledenje vozil,
- rezervacija službenih vozil,
- naročanje, evidentiranje in obračun malic in
- integracija v ostale sisteme podjetja ERP (izvoz za plače).

NOVOSTI IN PREDNOSTI NA PODROČJU eDOKUMENTOV

eDokumenti so naslednik oz. evolucija obstoječih elektronskih obrazcev v sistemu MiniOffice. Rešitev je v celoti nov sistem in ni nadgradnja obstoječih elektronskih obrazcev. Pri razvoju so bile upoštevane vse pozitivne izkušnje obstoječih elektronskih obrazcev, nadgrajene z izkuš-

njami in željami uporabnikov. Nov sistem eDokumentov prinaša številne prednosti za zaposlene, podpisnike in administratorje. Osnovni cilj in vodilo sta bila poenostavitev za zaposlene in zmanjšanje napak pri vnosu.

Prilagodljivost dokumentov za specifične potrebe strank

- Poimenovanje (Npr.: Dovolilnica -> Dovolilnica za službeno pot)
- Možnost dodatnih vnosnih polj (meta podatki), ki so zelo uporabna pri dovolilnicah.
- Možnost nastavitve različnih obveznih podatkov pred oddajo.
- Možnost nastavitve makro ukazov, ki se izvedejo ob kreiranju, oddaji in podpisu.
- Možnost opisa dokumenta in internega navodila (PDF ali video).

Nastavitev poljubnih dokumentov

- Vnaprej se lahko pripravijo različni tipski dokumenti. Primer: »Najava odsotnosti« postane »Najava dopusta«.
- Poenostavljeno izpolnjevanje, saj ima dokument že vnaprej izpolnjena polja (trajanje, dogodek, prisotnost).
- Manj napak pri vnosu.

Podpisovanje (podpisniki)

- Privzeti podpisniki, vezani na dokument, grupo ali zaposlenega.
- Ni več potrebna izbira podpisnikov.
- Več sočasnih vzporednih podpisnikov ali kaskadno podpisovanje.
- Arhiv podpisovanja (potrjeni, zavrjeni, brisani).

Podpora na mobilnih napravah

- Podpora na mobilnih napravah z namensko aplikacijo MiniOffice.Mobile (iOS in Android).
- Poenostavljen vnos pri kompleksnejših obrazcih (urejanje dneva, potni nalogi).
- Možnost obveščanja preko emaila in potisnih obvestil (notifications).
- Zaradi uporabe obvestil in mobilne aplikacije se zmanjša čas od poslanega zahtevka do samega podpisa.

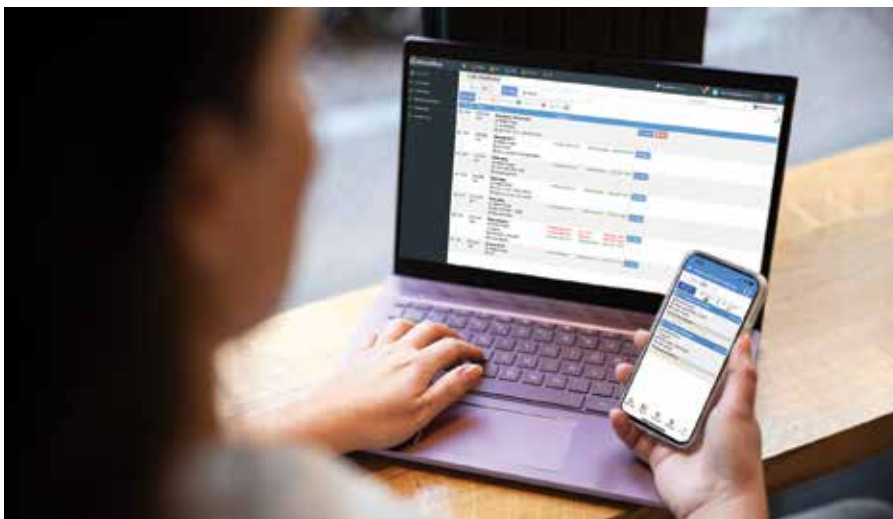
Administratorski pogled

- Vsi eDokumenti so na voljo v enotnem pogledu na enem mestu.
- Možnost filtriranja po vrsti dokumenta in zaposlenem.
- Možnost raznih popravkov (pred oddajo plač).

Dodajanje prilog

- Dokumentom je možno pripeti eno ali več prilog.
- Zajem slike v primeru mobilne aplikacije (razni računi za potne naloge).
- Povezava s ponudniki elektronskega arhiviranja (Pošta Slovenije in ostali).
- Uvrstitev priloge glede na klasifikacijski načrt.

Celovita rešitev v oblaku omogoča tudi integracijo dokumentov z obstoječimi sistemi v podjetju, kar poenostavi procese in zmanjšuje stroške. Več informacij o sistemu eTM in MiniOffice, vključno s podrobnostmi o delovanju, funkcionalnostih in možnostih prilagoditve vašim potrebam, lahko najdete na spletni strani www.e-tm.si. (P.R.)

TECH TRADE TRZIN

Kabli za hitra omrežja Leviton: hitrejši, boljši, a ožji

KABLI ZA HITRA BAKRENA OMREŽJA HITRO NAPREDUJEJO SKUPAJ S TEHNOLOGIJO. DANES SO BOLJŠI, OMOGOČAJO HITREJŠI PRENOS PODATKOV, SO BOLJ ZANESLJIVI, OBENEM PA OŽJI.

Podjetje Leviton je napovedalo razpoložljivost novih kablov RDT Cat 6A UTP za hitra bakrena omrežja, namenjenih za napredne poslovne rešitve. Kar pa ne pomeni, da to niso idealni kabli tako za javna kot zasebna omrežja.

NAJOŽJI V INDUSTRIJI

Novi kabli podjetja Leviton, RDT Cat 6A UTP, so odličen primer vsega, kar smo navedli v uvodu. To je linija z najmanjšim zunanjim premerom v industriji. Kabli Cat 6A podpirajo omrežne hitrosti do 10 Gbps in so prav zaradi majhnega premera idealni za okolja, v katerih je prostor omejen.

VISOKA ZMOGLJIVOST, VISOKA ODPORNOST

Kabli RDT so del dveh sistemov »end-to-end«, in sicer ATLAS-X1™ RDT MILLENNIUM z najzmogljivejšim priključkom ATLAS-X1 in EXTREME™ RDT

MILLENNIUM z visokozmogljivim priključkom EXTREME. Oba imata Leviton Patented Retention Force Technology™ (RFT), edinstveno polimerno vzmet, ki povečuje odpornost na obremenitve in poškodbe, kar zagotavlja daljšo življenjsko dobo, izboljša dolgoživost celotnega sistema in s tem zmanjša potrebo po kasnejših posegih.

Poleg omenjenega RFT dosegajo ti novi sistemi izjemno zmogljivost tudi zavoljo Levitonove tehnologije Precision Twist. Ta edinstvena metoda nadzoruje stopnjo zasuka oziroma zvijanja

kabla in omogoča vodilno zmogljivost v industriji. Tehnologijo Precision Twist so razvili na podlagi dolgoletnih proizvodnih izkušenj, ki so se nabrale s proizvodnjo več sto tisoč kilometrov kablov v Levitonovih proizvodnih obratih.

PODPIRAJO TUDI PoE

Takšni kabli so idealni za zagotavljanje visoke hitrosti prenosa podatkov, tudi za brezžične dostopne točke. Podpirajo prenos visokoločljivostnega videa brez izgube kakovosti. Omogočajo zanesljiv prenos podatkov za varnostne kamere in druge naprave. Podpirajo tudi PoE (Power over Ethernet oziroma napajanje preko omrežnega kabla), kar zmanjšuje potrebo po dodatnih napajalnih virih, ampak imate oboje »rešeno« z enim kablom.

ODLIČNA DONOSNOST NALOŽBE

“Levitonovi sistemi MILLENNIUM RDT omogočajo našim strankam odlično donosnost naložbe v infrastrukturo,” pove Todd Harpel, višji direktor v Leviton Network Solutions. “Zdaj, z novo možnostjo pakiranja, kabli RDT izboljšajo učinkovitost namestitve in zmanjšajo količino odpadkov na delovišču z embalažo, ki jo je mogoče v celoti reciklirati.”

KAJ PA SKRB ZA OKOLJE?

Že izjava namiguje, da so kabli RDT Cat 6A UTP zdaj bolj trajnostni. Konec koncev zmanjšanje ogljičnega odtisa v proizvodnji in transportu omogočata tudi zmanjšani velikost in teža. Sicer

pa je nov kabel RDT Cat 6A UTP na voljo v trajnostno usmerjenem pakiranju TEKPAK™.

TEKPAK™ vključuje patentiran sistem TekLok™, ki so nekakšni »zaklepni jezički«, ki zagotavljajo, da skladi škatel in kolutov med namestitvijo kablov ostanejo skupaj in stabilni. To odpravlja potrebo po dodatni delovni sili, pospeši namestitev in zmanjša skupne stroške projekta.

Celoten sistem je narejen na način, ki omogoča preprosto prenašanje, zlaganje in vlečenje kabla RDT Cat 6A UTP.

Prednosti sistema TEKPAK™:

- Ni potrebe po okornih vozičkih za kolute in namenskih stojalih.
- Škatle je mogoče zložiti drugo na drugo, zato zanje porabite manj prostora.
- Pri izdelavi škatlaste embalaže je uporabljenih najmanj 60 % recikliranih materialov.
- Škatlasto embalažo Pull Box je mogoče 100 % reciklirati. S tem, ko se lahko enostavno zloži, pa zmanjšuje količino odpadkov na delovnem mestu.

Zagotovo vas po vsem napisanem zanima, kdaj bo kabel na voljo kupcem v Sloveniji? RDT Cat 6A UTP boste lahko kupili že konec februarja, in sicer prek slovenskega Premier Distributor Partnerja – Tech Trade Trzin.

Z veseljem vam bodo priskočili na pomoč pri vaših vprašanih in vam svetovali optimalno rešitev za vaše potrebe. Več pa lahko najdete na njihovi spletni strani www.techtrade.si. (P.R.)

TECHTRADE

www.techtrade.si

TECH TRADE d.o.o. Trzin

Blatnica 8, 1236 Trzin

+386 1 562 21 11

PAMETNA ORODJA ZA VSAKDANJO UPORABO

Raziščite umetno inteligenco v Microsoft 365 in računalnikih Copilot+

MICROSOFT 365 PONUJA ŠIROK NABOR ORODIJ ZA PRODUKTIVNOST Z APLIKACIJAMI, KOT SO WORD, EXCEL, OUTLOOK, ONENOTE, POWERPOINT IN DRUGE. ZDAJ TO NADGRAJUJE ŠE Z UMETNO INTELIGENCO V MICROSOFT 365 PERSONAL IN FAMILY.

Microsoft je pred devetimi meseci predstavil Copilota preko Copilot Pro v svojih aplikacijah Microsoft 365, zdaj pa je nadgrajena umetna inteligenca (UI) postala tudi sestavni del Microsoft 365 Personal in Family. S tem je Copilot postal vaš UI asistent v aplikacijah Word, Excel in drugih. Z njegovo pomočjo vaši projekti postanejo lažji, vi pa učinkovitejši. Poleg tega je s svojimi praktičnimi UI funkcijami zdaj del naročnine Microsoft 365 tudi Microsoft Designer.

Copilot v Wordu je, tako kot Copilot v ostalih Office aplikacijah, dostopen preko ikone v stranski vrstici. Z enostavnimi besedilnimi ukazi lahko izvajate najrazličnejše naloge. Obvlada tudi specifične zahteve, kot je: "Dodaj prošnjo za potrdilo o prejemu in vključi današnji datum." Lahko tudi povzema: "Prosim, povzemi splošne pogoje odpovedi mojega ponudnika v največ 1.000 znakah."

Copilot v Excelu pomaga analizirati podatke za pridobivanje uporabnih vpogledov in ustvarjanje grafikonov. Lahko tudi razvije formule, tako da vam ni treba več razmišljati, kako v Excelu seštejete stolpce in podobno. Preprosto mu ukažete: "Seštej podatke iz Tabele1, Stolpca B, s podatki iz Tabele2, Stolpca C."

Copilot v Outlooku poenostavi komunikacijske naloge. Če morate napisati e-pošto najemodajalcu ali vladnemu uradu s prošnjo za informacije, lahko uporabite ukaz: "Prosim, sestavi vlijudno e-pošto s prošnjo za dodatne informacije o [tema]." Če imate dolgo e-poštno nit in želite povzetek, uporabite ukaz kot: "Povzemi to e-poštno nit iz zadnjih treh mesecev in vključi vire." Copilot bo v hipu zagotovil jasen pregled.

Microsoft Designer, ki je ena novejših aplikacij, je zdaj vključen v naročnine Microsoft 365 Personal in Family. Integriran je v Word in PowerPoint, kar vam omogoča ustvarjanje spektakularnih vizualij za dokumente in predstavitve na podlagi enostavnih ukazov. Designer tudi ureja obstoječe fotografije ("Ali lahko izostriš to sliko in odstraniš praske?"), odstrani nepotrebne elemente ali zamegli ozadja in še veliko več. Nekatere napredne funkcije Copilota zahtevajo kredite, ki jih lahko uporabite za aplikacije kot so Outlook, Excel, Word, PowerPoint ali Designer. Uporaba Copilota v aplikacijah kot so Paint, Photos in Notepad se ne odšteva od vaših Microsoft 365 kreditov. Na voljo pa je tudi nadgradnja na Copilot Pro, ki ima neomejen dostop do UI funkcij.

RAČUNALNIKI COPILOT+

Predstavljajte si računalnik, ki ima že vgrajeno umetno inteligenco, vam olajša delo in nudi vse, kar potrebujete – na enem mestu v eni napravi. Microsoft je že sredi preteklega leta predstavil prve osebne računalnike Copilot+ ter nova prenosnika Surface Laptop in Surface Pro. Oba prenosnika poganja procesor Snapdragon® serije X, ki porabi manj energije kot običajni računalniki, in prav zaradi tega se lahko omenjena pohvalita z izjemno dolgo življenjsko dobo baterije (22 in 14 ur). Obe napravi imata nevronske procesorje (NP), ki omogočajo 45 bilijonov operacij na sekundo za napredno delovanje z umetno inteligenco, vgrajeno neposredno v napravo. Brez težav lahko ustvarjate slike umetne inteligence, prevajate pogovore in počnete še več stvari, ne da bi vas pri tem skrbela zakasnitev ali zasebnost.

ZMOGLJIVOST, PRODUKTIVNOST, MOČ

Novo raven zmogljivosti ustvari posebna arhitektura, ki združuje procesor, grafični procesor in namenski čip, zasnovan za upravljanje vseh nalog umetne inteligence, kar pomeni, da procesor ostane prost za drugo delo, zato je delo hitrejšo in bolj tekoče. Tako urejanje urnikov kot pregledovanje in povzemanje e-pošte ter profesionalna produktivnost – s prenosnikom Copilot+ je vse lažje.

Te naprave imajo na tipkovnici tipko Copilot, ki vam omogoča neposreden dostop do pomoči na podlagi umetne inteligence – postavljate vprašanja ter zahtevate pomoč pri preprostih in zapletenih opravilih, vse to v naravnem jeziku. Kaj pa varnost? Vsak računalnik Copilot+ je zaščiten zahvaljujoč programu Microsoft Pluton Security, ki je privzeto omogočen v vseh napravah.

Več lahko najdete na spletni strani bit.ly/microsoft365surface (P.R.)

Harvey Norman

Nakup v trgovinah in na www.harveynorman.si

“GOVERNANCE, RISK AND COMPLIANCE (GRC)”

Zakaj je GRC ključen za vaše podjetje in kako vam lahko ZenGRC pomaga?

V SODOBNEM POSLOVNEM SVETU SO UPRAVLJANJE, TVEGANJA IN SKLADNOST (GRC - GOVERNANCE, RISK, AND COMPLIANCE) KLJUČNI DEJAVNIKI ZA DOLGOROČNI USPEH PODJETJA.

Brez ustreznega nadzora nad tveganji, skladnostjo s predpisi in celostnim upravljanjem lahko podjetja hitro zaidejo v težave, ki vodijo do finančnih izgub, pravnih posledic in izgube ugleda.

ZAKAJ JE GRC POMEMBEN?

GRC sistem podjetjem omogoča:

Zmanjšanje tveganj: Identifikacija, ocena in obvladovanje tveganj zagotavljajo večjo odpornost podjetja.

Izboljšanje skladnosti: Zagotavlja, da podjetje deluje skladno s predpisi, standardi in industrijskimi smernicami.

Povečanje operativne učinkovitosti: Integriran GRC pristop omogoča boljše upravljanje procesov in zmanjšanje podvajanja dela.

Zaščita ugleda podjetja: Pravočasna in pravilna skladnost preprečuje negativne posledice zaradi pravnih ali finančnih kršitev.

Boljše odločanje: GRC prinaša celovit pregled nad poslovnimi tveganji, kar vodstvu omogoča sprejemanje premišljenih strateških odločitev.

KAKO VAM LAHKO ZENGRC POMAGA?

ZenGRC je napreden GRC sistem, ki podjetjem omogoča poenostavitev in avtomatizacijo upravljanja skladnosti in tveganj.

Glavne prednosti ZenGRC vključujejo:

Enostavna uporaba in intuitiven vmesnik: Omogoča hitro uvajanje in enostavno uporabo brez dolgotrajnih usposabljanj.

Avtomatizacija procesov: Zmanjša ročno delo in poveča natančnost pri spremljanju skladnosti.

Centraliziran nadzor: Vse informacije o skladnosti, tveganjih in upravljanju so dostopne na enem mestu.

Prilagodljivost: Orodje se prilagaja različnim potrebam podjetij in industrijam.

Napredno poročanje: Omogoča vpogled v realnem času in generiranje poročil za odločevalce.

Zmanjšanje stroškov: Z avtomatizacijo in optimizacijo procesov lahko podjetja zmanjšajo stroške, povezane z upravljanjem skladnosti in tveganj.

Večja preglednost: Vodje in odločevalci imajo jasen vpogled v stanje tveganj in sklad-

nosti, kar omogoča hitrejša ukrepanja v primeru odstopanj.

PRIMERI UPORABE ZENGRC V PRAKSI

Mnoga podjetja so že uspešno implementirala ZenGRC in dosegla izjemne rezultate:

Finančna industrija: Banke in zavarovalnice uporabljajo ZenGRC za izpolnjevanje strogih regulativnih zahtev.

Tehnološka podjetja: IT podjetja uporabljajo ZenGRC za obvladovanje varnostnih tveganj in skladnost z varnostnimi standardi.

Zdravstvo: Bolnišnice in farmacevtske družbe uporabljajo ZenGRC za zagotavljanje skladnosti z zdravstvenimi predpisi.

(P.R.)

itSM CENTER

DIGITAL TRANSFORMATION

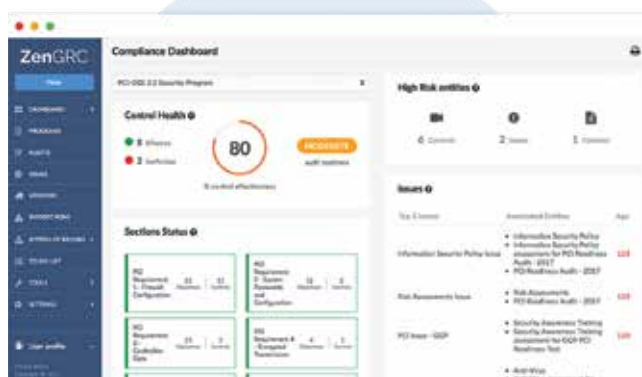
ITSM CENTER d.o.o.

Ljubljanska c. 12F

1236 Trzin

Uradni zastopnik ZenGRC za SEE regijo

www.itsm-center.si

MAVE D.O.O.

Kako izbrati primeren čitalec za RFID ali NFC čipe?

SPECIALIZIRANI DISTRIBUTER ČITALCEV, ČIPOV IN NAPRAV ZA ODPIRANJE VRAT.

RFID in NFC tehnologiji se pogosto uporabljata za hitro identifikacijo oseb ali predmetov. Z njima si olajšamo vsakodnevne aktivnosti ter optimiziramo poslovanje. Pogosto se uporabljata za nadzor vstopa v objekte, identifikacijo oseb za potrebe registracije delovnega časa, digitalizacijo poslovanja ter v številnih drugih aplikacijah. Kako izbrati primerno opremo za branje čipov, smo povprašali Matjaža Križmančiča, direktorja podjetja Mave d.o.o., ki že več kot 15 let pomaga pri izbiri pravih RFID čitalnikov ter medijev slovenskim in tujim podjetjem iz najrazličnejših panog.

Kaj je RFID čitalec in kakšna je razlika med RFID in NFC čitalci?

RFID čitalec je elektronska naprava, ki komunicira z brezstičnimi mediji, ki vsebujejo mikročip ter anteno. Princip delovanja temelji na izmenjavi informacij preko radijskih frekvenc, in ko pride čip v bližino čitalca, se le ta »zbudi« in odda svoj ID ali druge podatke.

NFC čitalci spadajo v podmnožico RFID čitalcev in jih opredeljujejo NFC protokoli.

Kdo potrebuje RFID ali NFC čitalce?

Opažam, da mnogi uporabljajo izraz čitalec, vendar iščejo različne vrste naprav, kot so namizni ali stenski čitalci brezstičnih kartic, NFC zapisovalci, naprave za odpiranje vrat, rešitve za spremljanje delovnega časa ali celo pametne ključavnice.

Včasih iščejo čitalce, ampak v resnici potrebujejo celovite rešitve za odpiranje vrat, registracijo delovnega časa ter druge informacijske rešitve, kjer so čitalci in čipi le sestavni deli rešitev.

V podjetju Mave smo se specializirali za distribucijo tovrstne opreme in naši kupci so večinoma podjetja, ki potrebujejo čitalce in čipe kot del njihovih celostnih rešitev, ter podjetja in posamezniki, ki že imajo vzpostavljene določene sisteme in potrebujejo personalizirane RFID ali NFC medije ali dodatne čitalnike.

Kaj je potrebno vedeti za izbiro ustreznega čitalca?

Izbira primerne naprave za RFID ali NFC čipe je odvisna od več dejavnikov, ki vključujejo namen uporabe, vrsto čipov, ki jih želite brati, ter tehnič-

ne zahteve sistema. Velikokrat ima naprava identično ohišje, majhna razlika v oznaki modela naprave pa pomeni popolnoma drugačen princip delovanja in posledično primernost ali neprimernost za uporabo v želeni aplikaciji.

Za izbiro primerne naprave je potrebno poznati:

1. Frekvenco delovanja čipov ter protokole, ki jih podpirajo obstoječi čipi, ali pa izbrati primerno tehnologijo glede na želeni domet branja.

Naše stranke najpogosteje uporabljajo naprave, ki berejo čipe na kratkih razdaljah (1-5 cm). Te naprave delujejo na frekvenci 125kHz ali 13,56 MHz. V logistiki se pogosto uporabljajo tudi čipi, ki podpirajo večmeterske razdalje branja in ti delujejo na UHF frekvencah, ki so v območju od 865 do 868 MHz.

2. Potrebno je izbrati primerno vrsto povezave čitalca na napravo.

Za povezavo z računalniki in tablicami se uporablja čitalce z USB povezavo, včasih potrebujejo stranke brezžične čitalce z Bluetooth ali WiFi vmesnikom, v industrijskih aplikacijah se uporabljajo serijski čitalci s priključkom RS232, RS485 ter mrežni čitalci, ponudniki sistemov za odpiranje vrat pa pogosto uporabljajo tako imenovane Wiegand čitalce, ki se jih priklopi na krmilnike za odpiranje vrat.

3. Potrebno je vedeti, kako mora čitalnik delovati. Za potrebe identifikacije se pogosto uporablja čitalce, ki zgolj preberejo ID kodo čipa in jo prikazujejo na zaslonu, drugi čitalci preberejo ID kodo na serijskih vratih (COM / Virtual COM) tretji način delovanja pa omogočajo tako imenovane PC/SC naprave, ki lahko berejo čipe ali pa vanje vpisujejo podatke in te se upravlja preko API ukazov.

4. Potrebno je preveriti, če je format branja čitalca skladen z vpisi v obstoječem sistemu, saj je možno isto ID kodo čipa interpretirati na različne načine.

V čipu je običajno tovarniško vpisana ID koda v binarni obliki. To kodo čitalci interpretirajo kot decimalno ali hexa decimalno številko, ampak ta številka je odvisna tudi od vrstnega reda in dol-

žine zapisa, ki ga čitalnik prebere. Tudi če ima čip 7-bajtno ID kodo, še ne pomeni, da bodo vsi čitalci prebrali vseh 7 bajtov. Pogosto moramo strankam pomagati tudi z ustreznimi nastavitvami čitalcev.

Po čem se razlikujete od drugih ponudnikov podobne opreme?

Poznavanje tehnologije ter hitra dobava sta naši največji prednosti. Na zalogi imamo velik nabor produktov, ki zadovoljijo tudi najzahtevnejše kupce. Vsem, ki le-te uporabljajo v svojih rešitvah, nudimo poleg strokovne podpore tudi posebne rabate in s številnimi redno sodelujemo že veliko let.

(P.R.)

mave
Kartice in RFID sistemi

MAVE, Kartice in RFID sistemi, d.o.o.

Pod jezom 40, 1000 Ljubljana

Tel.: +386 41 884 124

e-pošta: info@mave.si

www.mave.si

KLJUČNA POVEZAVA MED PODJETJI IN STRANKAMI

Sporočila, ki optimizirajo poslovanje

SMS, VIBER IN WHATSAPP NISO VEČ LE ORODJA ZA KLEPET – POSTALI SO KLJUČNI DEL CRM, HRM IN SPLETNE PRODAJE. PREVERITE, KAKO JIH PODJETJA UPORABLJAJO ZA OPOMNIKE, PREVERJANJE IDENTITETE IN POVEČANJE PRODAJE.

Ste vedeli, da se kar 90 % SMS-ov prebere v manj kot treh minutah po prejemu? Da ima sporočilni marketing nekajkrat večjo odzivnost kot e-pošta? Kar 75 % potrošnikov namreč želi prejemati promocije prek sporočil na telefonih, več kot 60 % pa jih želi biti obveščenih o prihajajočih dogovorjenih terminih prek SMS, Viber ali WhatsApp kanala. V času, ko se digitalna komunikacija nenehno spreminja, ostaja sporočilni marketing eno najzanesljivejših in najučinkovitejših orodij za podjetja. Ni presenetljivo, da ga danes uporabljajo skoraj vse industrije – od financ in zdravstva do spletne prodaje in kadrovskega sistemov.

CRM, HRM, ERP: KAKO SPOROČILA SPREMINJAJO POSLOVNE PROCESE

SMS in druge oblike sporočil (Viber, WhatsApp) niso več zgolj kanal za oglaševanje, temveč ključno orodje v upravljanju odnosov s strankami (CRM), kadrovskega procesa (HRM), načrtovanju virov podjetja (ERP) in celo poslovni analitiki (BI). Podjetja uporabljajo avtomatizirana sporočila za obveščanje, potrjevanje, preverjanje identitete in izboljšanje prodajnih rezultatov.

OMEJEVANJE ZAMUJENIH TERMINOV IN OPTIMIZACIJA STORITEV

Ena najpogostejših in najuspešnejših praks je uporaba SMS opomnikov za termine. Zdravstvene ustanove, lepotni saloni, avtoservisi in številne druge storitvene dejavnosti uporabljajo SMS, Viber ali WhatsApp za avtomatizirano obveščanje strank o prihajajočih sestankih. Rezultat? Manj odpovedi, boljša organizacija in večje zadovoljstvo strank.

BOLJŠA VARNOST IN ZAŠČITA PODATKOV

Varnost v digitalnem svetu je vse pomembnejša, zato se SMS pogosto uporablja kot del dvostopenjske avtentikacije (2FA). Banke, finančne institucije in družbena omrežja uporabljajo to metodo za preprečevanje goljufij in zaščito uporabniških računov. SMS kot dodatna plast varnosti bistveno zmanjša možnosti nepooblaščenega dostopa in krepi zaupanje strank.

OD ZAPUŠČENIH VOZIČKOV DO IZBOLJŠANE PRODAJE

Spletni trgovci so bili med prvimi, ki so izkoristili moč sporočil, ki jih prejmemo na mobilne telefone. SMS obvestila o zapuščenih vozičkih so ključno orodje za izboljšanje prodaje, saj opomni kupce na nedokončane nakupe in jih pogosto spodbudijo z dodatnim popustom. Poleg tega trgovci uporabljajo sporočila za obveščanje o dostavi, priljubljenih izdelkih na zalogi ali za prilagojene promocije.

WHATSAPP IN VIBER KOT NOVI DIMENZIJI KOMUNIKACIJE

Medtem ko SMS ostaja zanesljiv kanal, podjetja vse bolj posegajo po Viberju in WhatsAppu. Ta kanala omogočata daljša besedila, slikovne vse-

bine, priloge in celo interaktivno komunikacijo. Viber je posebej priljubljen v državah, kot so Slovenija, Srbija in Bolgarija, medtem ko WhatsApp prevladuje v Nemčiji, Španiji in Italiji. Podjetja tako izbirajo platformo glede na ciljni trg in preference strank.

SINHRO: VAŠ PARTNER V SVETU SPOROČILNEGA MARKETINGA

Za uspešno implementacijo SMS, Viber ali WhatsApp marketinga je ključno imeti zanesljivega partnerja. Podjetje Sinhro ponuja celovite rešitve za avtomatizirano sporočilno komunikacijo, ki podjetjem omogoča večjo učinkovitost, boljše uporabniško izkušnje in višje prodajne rezultate. Sporočilni marketing ni le prihodnost – je že sedanjost. Je vaše podjetje že del te revolucije? (P.R.)

Spremljajte novice s področja znanosti z revijo *Življenje in tehnika*!

V reviji najdete članke o:

biologiji

astronomiji

računalništvu

avtomobilizmu

ter o mnogih drugih tehnoloških in naravoslovnih tematikah!

Ob sklenitvi naročnine knjižno darilo!

Naročam se na revijo *Življenje in tehnika*:

Letna naročnina **62€**

Izberite knjižno darilo:

Ledena doba – knjiga aktivnosti

Letna naročnina za dijake, študente in upokojenca **55€**

Poker

Iznajdbe in izumi – komunikacije

Kopijo kartice upokojenca oz. potrdila o vpisu pošljite na mojca.borko@tzs.si ali po pošti na naš naslov.

Poštnina plačana po pogodbi št. 88/1/S. Znamka ni potrebna.

*Ime in priimek:

*Ulica in hišna številka:

*Poštna številka in kraj:

*Telefon:

E-pošta:

*Podpis:

Tehniška založba Slovenije
Lepi pot 6
(p. p. 541)
SI - 1000 Ljubljana

Tehniška založba Slovenije

www.tzs.si
narocila@tzs.si

MODRA ŠTEVILKA
080 17 90

6 načinov, kako izboljšati produktivnost pri delu od doma

NEKAJ TRIKOV IN PROGRAMOV, KI VAM LAHKO POMAGAJO, DA STE BOLJ UČINKOVITI PRI UPRAVLJANJU SVOJEGA ČASA, MEDTEM KO DELATE IZ UDOBJA DOMAČE PISARNE.

Nihče ne ve, kakšna bo usoda dela na daljavo v naslednjih letih. Na naslovnica medijev ste lahko zasledili, da se največja podjetja odmikajo od tega trenda in zahtevajo polno prisotnost v pisarnah. Ali se bo njihov odnos do dela na daljavo uveljavil povsod? Se bo delovna pokrajina vrnila v podobo pred pandemijo?

Največja verjetnost je, da se bo hibridno delo obdržalo, vendar pri večini podjetij z večjim poudarkom na večinski prisotnosti v pisarnah. Mogoče pa svojega šefa lahko prepričate, da ste doma (ali kjerkoli drugje) enako ali celo bolj produktivni kot v pisarni. Motilcev je zagotovo doma manj, seveda pod pogojem, da imate ustrezen prostor za pisarno in ste odmaknjeni od ropota ostalega gospodinjstva. Svoje delo dodobra poznate, zato vam ne bomo pametovali, raje bomo zapisali nekaj nasvetov in usmeritev, kako lahko z nekaterimi programi in funkcijami zelo enostavno izboljšate svojo produktivnost. In olajšate trpljenje, ki nam ga povzročajo monotone naloge.

Nasveti so namenjeni uporabnikom Windowsa 10 in 11, za uporabnike Maca bomo pripravili ločen članek, lahko pa že zdaj sami poskušate naj-

ti vzporednice. Čeprav izpostavljamo predvsem delo na daljavo, lahko večino teh trikov uporabite tudi v podjetju.

POSTAVITEV PROGRAMOV PO ZASLONU

Osnova dobre produktivnosti je organizacija dela, kar vključuje tudi to, kako dobro izkoristimo delovno površino. To lahko vključuje urejeno pisarniško mizo, pa tudi razporeditev programov po zaslonu. Veliko prednost imate tisti, ki uporabljate dva ali celo več zaslonov, saj si lahko programe na zaslonih prilagajate bolj poglobljeno.

Če še ne veste oziroma do tega po naključju niste prišli že sami, lahko vsak odprt program povlečete na rob zaslona in pojavila se vam bo možnost, da zaslon razpolovite na dva dela. To je na voljo že od Windowsa 10, v Windowsu 11 pa imamo na voljo še več možnosti.

Še hitrejši način je, da uporabite bližnjice na tipkovnici. S tipkami Windows + puščične tipke (gor/dol/levo/desno) boste odprt program lahko pomikali po zaslonu, program pa se bo samodejno prilagajal glede na položaj. Z bližnjicami lahko okno programa premaknete tudi na drug monitor.

Del te funkcije (angl. Windows Snap) je tudi možnost združitve več programov v skupine. Nekatero programo zagotovo vedno uporabljate hkrati. V našem uredništvu sta to na primer Word in Chrome ali pa Outlook in Asana. Priročno je, da lahko samo z enim klikom odpremo oba programa v enakem položaju, kot sem jih pustil nazadnje.

Vse možne postavitve si lahko ogledate, tako da miško zadržite na simbolu za povečanje okna (zgornji desni kot, poleg simbola »X« za zapiranje programa). Videli boste majhno okno z različnimi postavitvami, ki pa so odvisne od ločljivosti, velikosti in števila monitorjev, ki jih uporabljate. Če uporabljate Windows 11, različico 22H2 ali novejšo, si lahko ogledate vse možne postavitve, in sicer tako, da okno programa postavite v zgornji del sredine zaslona.

STE ŽE PREIZKUSILI GLASOVNO TIPKANJE?

Lastniki novejših telefonov boste takoj vedeli, o čem govorim. Na telefonih Samsung ali Google lahko uporabite vgrajeno umetno inteligenco (UI) za iskanje in ustvarjanje besedila z glasovnimi ukazi. Slovenščina v tem trenutku na ome-

njenih telefonih ni podprta, na Windowsu pa je. Glasovno tipkanje vklopite z bližnjico Windows + H in deluje v programih, kot sta Word in Beležnica. Ni popolno in zato priporočam, da govorite počasi in razločno, da bo napak manj. Vejice in ostala ločila niso vrlina te funkcije, zato boste morali na koncu ustvarjeno besedilo lektorirati. Za ustvarjanje dokumentov ali pisanje člankov je klasično tipkanje še vedno hitrejše in bolj natančno, za ustvarjanje hitrih povzetkov in zapisov pa je to odličen način, da spočijete roke in oči. Morda pa vam pride kdaj prav tudi v primeru, če vam slučajno poklekne tipkovnica in nimate časa čakati na novo.

Uporabite lahko tudi ukaze, kot na primer:

- Izbrisi to/Briši to: izbrisana bo zadnja izgovorjena ali napisana beseda.
- Pritisni tipko Enter/Backspace/Tab: računalnik bo samodejno pritisnil izbrano tipko.

ČAS JE DENAR

Ura, ki je privzeto vgrajena v Windows, ne kaže samo, kdaj bo ura 15:00, da se lahko odklopita od računalnika, ampak ima tudi posebne funkcije za boljšo osredotočenost med delom. V iskalniku najdete program Ura in čisto na vrhu boste opazili razdelek Obdobje za osredotočenost. Gre za funkcijo, kjer si lahko nastavite časovnico (na primer 80 minut) za popolno osredotočenost. Funkcija bo samodejno izklopila vsa nepotrebna obvestila in alarme in tako vsaj delno omilila število motilcev, ki so prisotni na zaslonu. Nastavite si lahko odmore, njihovo trajanje in podobno. Če imate račun Microsoft 365, lahko povežete še program Windows To Do in na hitro ustvarite seznam nalog, ki vas še čakajo. Dodatno lahko povežete tudi Spotify za sprostitve med odmori.

USTVARI VIRTUALNA NAMIZJA ZA RAZLIČNE NALOGE

Virtualno namizje je ena od bolj priročnih, podcenjenih in nepoznatih funkcij sistema Windows. Eno namizje imaš lahko na primer za e-pošto in sestanke, drugo za osredotočeno delo, tretje pa za zabavo ali sproščeno brskanje po spletu. Za začetek uporabite bližnjico Windows + Tab in pojavilo se vam bo novo pojavno okno z vse-

mi odprtimi programi. Na dnu kliknite na Novo namizje in odprli boste čisto novo in prazno namizje. Če želite hitro preklapljati med namizji, uporabite bližnjico Windows + Ctrl + puščična tipka levo/desno. Programe lahko z miško pomikate med različnimi namizji.

Če ste omejeni na samo en monitor, je to še posebej priročna funkcija, ker vam v bistvu ustvari dodatno delovno površino, ne da bi kupili dodaten monitor. Ustvarite lahko neomejeno število virtualnih namizij.

KOPIRAJ V ODLOŽIŠČE

Odložišče je še ena funkcija, za katero se sprašujemo, koliko ljudi v resnici sploh ve, da obstaja. Vključite jo z bližnjico Windows + V. Odložišče je v bistvu arhiv vsega, kar ste kopirali v zadnjem času. Vsi, ki ste prijavljeni z Microsoftovim računom, lahko do tega skupnega odložišča dostopate na vseh napravah, na katerih ste prijavljeni z omenjenim računom.

Ko boste želeli prilepiti kopirano besedilo ali sliko, enostavno kliknite Windows + V in izberite, kaj želite prilepiti.

KOLIKO BLIŽNJIC NA TIPKOVNICI UPORABLJATE VSAK DAN?

Bližnjice na tipkovnici so zelo koristne za produktivnost in enostavne za uporabo. Samo zapomniti si morate tiste, za katere mislite, da so priročne za vas. Z njimi si lahko skrajšate čas za pomikanje po sistemu, za odpiranje določenih programov in podobno. Prihranjen čas se morda res meri le v nekaj sekundah in klikih, na dolgi rok pa boste opazili, da tudi te malenkosti vplivajo na to, kako hitro opravite svoje delo. Spodaj boste našli nekaj koristnih bližnjic.

- Win + D: pokažite ali skrijte namizje
- Win + E: odprite Raziskovalca datotek
- Win + Tab: preklaplajte med navideznimi namizji
- Alt + Tab: preklaplajte med odprtimi aplikacijami
- Win + X: meni za hitre nastavitve
- Win + Ctrl + D: ustvarite novo navidezno namizje
- Win + Ctrl + F4: zaprite trenutno virtualno namizje
- Win + H: vklopite glasovno tipkanje
- Ctrl + Shift + V: prilepite brez oblikovanja
- Win + Shift + S: naredite posnetek zaslona

Delo na daljavo je lahko enako produktivno kot delo v pisarni, še posebej, če boste uporabljali vsaj enega od zgornjih trikov.

Našteli smo jih le nekaj. Preučite še programe PowerToys za dostop do bolj naprednih Windows funkcij, Task Scheduler za avtomatizacijo nalog, makro bližnjice in podobno.

90% pokritost

**ODDAJA NA RADIU,
PRISLUHnite NAM!**

**Na vašem najljubšem radiu
prisluhnite tedenskim oddajam,
ki jih za vas pripravljamo v
uredništvu Računalniških novic.**

RADIO I ZELENi VAL 93,1 MHz 96,2 MHz 97,0 MHz www.radio.zelenival.com	RADIO I KRKA 106,6 MHz www.radiokrka.com
RADIO I Univox Petek 14:00 in Ponedeljek 19:00 99,5 MHz 106,8 MHz 107,5 MHz www.univox.si	RADIO I ALFA Četnik ob 6:10 in Ponedeljek ob 15:30 103,2 MHz 107,8 MHz www.radio-alfa.si
RADIO I moj radio Četnik ob 14:50 in Sobota ob 7:10 107 MHz 102,6 MHz www.mojradio.com	RADIO I KRANJ 97,3 MHz www.radio-kranj.si
RADIO I ROBIN Četnik ob 18:00 99,5 MHz 100 MHz www.radiorobin.si	RADIO I NOVA Torok ob 20:10 in Sobota ob 17:10 106,9 MHz www.radionova.si
RADIO I ODMEV Sobota ob 12:15 in Ponedeljek ob 18:30 90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz www.radio-cerklno.si	RADIO I ŠTAJERSKI VAL Torok ob 12:30 93,7 MHz 87,6 MHz www.radio-stajerski-val.si
RADIO I GEOSS Torok ob 13:30 in Torok ob 16:30 89,7 MHz radiogeoss.si/ol.com	RADIO I Velenje Sreča 17:45 107,8 MHz www.radiovelenje.com
RADIO I OGNJIŠČE Četnik ob 19:15 104,5 MHz 105,9 MHz 107,3 MHz radio.ognjisce.si	RADIO I SORA Ponedeljek 17:10 89,8 MHz 91,1 MHz 96,3 MHz www.radio-sora.si
RADIO I NTR Četnik 19:30 91,1 MHz 107,1 MHz www.radiotom.si	RADIO I 94 Četnik ob 21:30 98,2 MHz 97,8 MHz 104,1 MHz 102,6 MHz 100,2 MHz www.radio94.si
RADIO I TOMI Vsak dan ob 11:00, 16:00 in 23:30 www.radiotomi.si	RADIO I SRAKA 94,6 MHz www.radiosraka.com

Kako izbrati popoln set tipkovnice in miške za vašo pisarno?

Izbira prave kombinacije tipkovnice in miške je lahko zahtevna. Pripravili smo tri različne sete, ki pokrivajo različne potrebe in proračune. Ne glede na to, ali želite brezžični set, zanesljivo žično rešitev ali RGB komplet, imamo rešitev za vas!

ZA ZMOGLJIVOST IN ESTETIKO:

REDRAGON Combo Harpe K503 RGB & M601 – pod 40 €

RGB osvetlitev tipkovnice izboljša vidljivost in zmanjša utrujenost oči pri delu v slabših svetlobnih pogojih. Miška z nastavljivo ločljivostjo

DPI omogoča natančnost, idealno za oblikovalce, programerje in vse, ki dolgo sedijo za računalnikom. Set doda profesionalen videz vaši delovni mizi.

ZA PREPROSTOST IN FUNKCIONALNOST:

MARVO OFFICE WS005 BK – pod 20 €

Brezžična tipkovnica s slovenskim in hrvaškim razporedom je idealna za enostavno in učinkovito delo brez kablov. Miška je lahka in odzivna, kar omogoča udobno uporabo čez celoten delovni dan. Brezžična povezava pomeni manj nereda in večjo fleksibilnost pri postavitvi delovnega prostora.

ZA NAJBOLJŠE RAZMERJE MED CENO IN KAKOVOSTJO:

MARVO KM409 COMBO SET – pod 20 €

Ta žični set ponuja zanesljivost in ugodno ceno. Tipkovnica je tiha in robustna, miška pa udobna in ergonomska, kar preprečuje prekomerno obremenitev zapestja. Ker gre za žični set, ni težav z baterijami ali motnjami v povezavi.

KATERI SET JE PRAVI ZA VAS?

Izbira pravega seta je odvisna od vaših delovnih navad. REDRAGON Combo Harpe K503 RGB & M601 je odlična izbira za tiste, ki iščejo zmogljivost in estetiko. MARVO OFFICE WS005 BK je idealen za tiste, ki cenijo brezžično udobje, medtem ko je MARVO KM409 COMBO SET najboljša izbira za tiste, ki iščejo zanesljivost in ugodno ceno.

Izberite opremo, ki vam bo olajšala delo in povečala produktivnost! Kakovostni periferni pripomočki lahko močno izboljšajo vaše delovno okolje.

NA VOLJO:

BIG BANG

THE PLUCKY SQUIRE

The Plucky Squire je očarljiva akcijska pustolovščina. V središču zgodbe je Jot, pogumni junak, ki prebiva v otroški knjigi zgodb. Ko odkrije, da lahko skoči iz knjige v resnični svet, se zoperstavi zlobnežu Humgrumpu, ki želi zavladati njegovemu pisanemu svetu.

Igra navdušuje z unikatno kombinacijo igralnih slogov, kjer raziskujete strani knjige v 2D in premagate ovire v očarljivem 3D okolju. Polna je ugank, bitk in presenečenj, zaradi česar je sveža in inovativna izkušnja za vse starosti. Igra izide 21. februarja za platformi PS5 in Nintendo Switch.

GRAVEYARD KEEPER: UNDEAD EDITION

Gre za razširjeno različico priljubljene simulacijske igre, v kateri prevzamete vlogo upravitelja srednjeveškega pokopališča, kjer gradite in upravljate lastno pokopališče ter se soočate z različnimi etičnimi dilemami in izzivi. Undead Edition vključuje osnovno igro ter tri dodatke (DLC):

- **Breaking Dead:** Ustvarite vojsko nemrtvih delavcev, ki avtomatizirajo opravila na vašem pokopališču.
- **Game of Crone:** Pomagajte pobeglim zapornikom inkvizicije preživeti v divjini in razviti njihov tabor v utrjeno naselbino.
- **Stranger Sins:** Razkrijte ozadje in odnose NPC-jev ter upravljajte lastno krčmo.

Igra je znana po svojem grotesknem humorju in edinstveni kombinaciji upravljanja virov ter raziskovanja. Izide 21. februarja za platformo Nintendo Switch.

LIKE A DRAGON: PIRATE YAKUZA IN HAWAII

Like a Dragon: Pirate Yakuza in Hawaii je prihajajoča akcijsko-pustolovska igra, ki bo izšla 21. februarja. Na voljo bo na platformah PlayStation 4, PlayStation 5, Windows, Xbox One in Xbox Series X/S.

V tej igri prevzamete vlogo Gora Majime, priljubljenega lika iz serije, ki se po izgubi spomina znajde na otoku blizu Havajev. Kot kapitan piratske posadke se podate na iskanje skritega zaklada in svojih izgubljenih spominov.

Igra združuje klasični "beat 'em up" bojni sistem z novimi piratskimi elementi, vključno z bojevanjem na morju in raziskovanjem otokov. Ponuja tudi različne mini igre, kot so karaoke, dirke in druge stranske aktivnosti, ki obogatijo igralno izkušnjo.

BioWare vse moči usmeril v Mass Effect 5

MASS EFFECT IN DRAGON AGE STA DVE NAJBOLJ PREPOZNAVNI FRANŠIZI VSEH ČASOV. DA STA PLOD SAMO ENEGA STUDIA, JE NEVERJETNO. AMPAK BIOWARE JE ŽE NEKAJ ČASA BLEDA SENCA STUDIA, KI JE NEKOČ VELJAL ZA NAJBOLJŠEGA RAZVIJALCA RPG IGER.

Marsikdo za njihov padec (upravičeno) s prstom kaže na velikega brata EA, ki je studio prevzel tik pred izidom prve igre Mass Effect leta 2007. Vseeno pa so od takrat uspeli nanizati kar nekaj dobrih iger. Mass Effect 2 in 3 sta bili odlični nadaljevanji, tudi Dragon Age 2 in Inquisition spadata med najboljše RPG igre. Mass Effect Andromeda ni bila tako dobro sprejeta kot prejšnje igre, a je vseeno kar zabavna igra z razmeroma dobro zgodbo. Anthem je bila polomija, prav tako najnovejša igra Dragon Age: Veilguard, ki je po zadnjih podatkih zgrešila cilje za število uporabnikov za kar 50 % in tudi sprožila nov val odpuščanij in prestrukturiranih.

Kdo je kriv za trenutno povprečnost studia, je morda tema za drug članek. EA in BioWare sta po zadnji polomiji prisiljena dati vsa jajca v eno košaro, ki se imenuje Mass Effect 5 in je v produkciji že vsaj štiri leta.

Medtem ko sta studio in založnik uradno sporočila, da igra (na nezadovoljstvo tisočih oboževalcev) Dragon Age: The Veilguard ne bo dobila nobenih dodatkov (DLC), se je začela tudi rošada razvijalcev.

Generalni direktor Gary McKay je v svojem blogu zapisal, da BioWare »izkorišča to priložnost med razvojnimi cikli, da si na novo zamisli potek dela.« »V tej fazi razvoja ne potrebujemo podpore celotnega studia,« nadaljuje. »V studiu imamo neverjetne talente, zato smo se v zadnjih nekaj mesecih trudili, da bi številne naše sodelavce povezali z drugimi ekipami pri EA, ki so imele prosta delovna mesta, ki so jim zelo ustrezala.«

Neznano število razvijalcev so torej že premestili na druga delovna mesta, nekaterim, ki so razvijali najnovejšo igro Dragon Age, pa so prekiniteli pogodbe, vendar ponudili možnost, da se

prijavijo na morebitne interne razpise za delo v drugih oddelkih.

Struktura studia BioWare se je v zadnjih letih večkrat spremenila. Leta 2023 so v studiu že odpuščali (50 zaposlenih), med razvojem igre Dragon Age: The Veilguard pa je prišlo do številnih odmevnih odhodov, vključno z režiserko Corinne Busche, na katero so oboževalci zliili večino svojega besa. Ni jasno, koliko posameznikov danes dela v podjetju BioWare, saj EA in BioWare nista jasno povedala, koliko razvijalcev je še ostalo v znanem studiu. Za javnost sta pripravila splošno sporočilo:

»V fokusu je bil Dragon Age. V tem času so ljudje še naprej gradili vizijo za naslednji Mass Effect. Zdaj, ko je bila igra The Veilguard lansirana, se studio v celoti osredotoča na igro Mass Effect.« »Čeprav ne delimo števil, ima studio v tej fazi razvoja pravo število ljudi na pravih položajih za delo na igri Mass Effect.«

Čeprav je Mass Effect 5 v produkciji že štiri leta, je razvoj po neuradnih podatkih šele v zgodnji fazi, zato nas čaka še kar nekaj let čakanja. Dobra novica je, da razvoj vodijo veterani Mike Gamble, Preston Watamaniuk, Derek Watts in Parrish Ley, ki so že sodelovali pri razvoju prvotnih iger Mass Effect.

Ali na eni sami igri sloni obstoj studia BioWare? Mogoče, ampak upamo nasprotno. Igričarji kravavo potrebujemo dobre RPG igre in BioWare je v preteklosti že dokazal, da ima žilico za ustvarjanje neverjetnih svetov in likov. Upajmo, da se vrnejo na stara pota slave.

Vaš najljubši kanal
vam bo zaupal
vsebino

naslednje številke...

<p>MEDIA TV Kapucinski trg 8, p.p. 114 Škofja Loka E-mail: info@media-tv.si</p>	<p>SPONKA TV www.sponka.tv E-mail: info@sponka.tv</p>	<p>TV AS Murska Sobota Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota p.p. 203, T.: 02/ 521 30 30 info@tv-as.net, www.televizijaas.si</p>	<p>GORENJSKA TELEVIZIJA P.P. 181, Oldhamska cesta 1A 4000 Kranj T.: 04/ 233 11 55 info@tele-tv.si, www.tele-tv.si</p>	<p>TELEVIZIJA ETV Loke pri Zagorju 22, 1412 Kisovec GSM: 041-779-390 televizija@etv-hd.si, www.etv-hd.si</p>
<p>NET TV Ob blažovici 115, Limbuš info@xtension.si T.: 02/252 68 07</p>	<p>TV ŠIŠKA Kebetova 1, Ljubljana tvsiska@kabelnet.si T.: 01/505 30 53</p>	<p>INFOJOTA Informacijski kanal Ajdovščina infojota@email.si gsm: 040 889 744</p>	<p>TELEVIZIJA NOVO MESTO d.o.o. Podbevškova 12, Novo mesto T.: 07/39 30 860, www.vaskanal.com</p>	<p>VTV - VAŠA TELEVIZIJA Žarova 10, Velenje tel.: 03/ 898 60 00, fax: 03/ 898 60 20 vstv.studio@siol.net, www.vstv.studio.com</p>
			<p>TELEVIZIJA MEDVODE Cesta kom. Staneta 12, 1215 Medvode T.: 01/361 95 80, F: 01/361 95 84</p>	<p>NOVA GORICA Gregorčičeva 13, Dornberk T.: 05/335 15 90, F: 05/335 15 94 info@vitel.si, www.vitel.si</p>

					AVTOR: BOTY	ANTIČNO IME REKE DON	URADNA LASULJA ANGLESKIH SODNIKOV	KRIŽANEC MED ČRNIM RIBEZOM IN KOSMULJO	ZOLAJEV ROMAN	ILIRSKÉ PROVINCE	ZNAČKA V DRŽAVNIH BARVAH
					SEKRETAR						
					BRITANSKA TV HUMOR. NANIZANKA						2
					NOSNI GLAS, NAZAL						
					OPLOV MODEL VOZILA						
					VITEL						
DRUŽINSKI ZABAVNIK	KVALITETA	NEPRAVILNI GLAGOL	NEKDANJA JAPONSKA UTEŽNA ENOTA	NAPEV ORGAN VOHA					IVAN REITMAN	MESTO V ZAHODNI ROMUNIJ	
ZASTORNICA							POGAN, NEVERNIK				
NASPROTJE KATONA						JAPONSKI FILMSKI REŽISER KUROSAVA	APOLONU POSVEČENA OBREDNA PESEM	EG. BOG SONCA	MOMENT, TRENUTEK		
STALNICA										GOVORICA EKAVCEV	OTREBLJEN SVET, LAZ
OLIVER MLAKAR			SILAKOVA PRVINA	IZVAJALEC DELA NA AKORD MESTO V SPANIJI							
ŠVEDSKA PLEMISKA RODBINA					NAZIV				KAREL OSTIR	ZVRST ALŽIRSKE GLASBE	
UMRLI HRVAŠKI PEVEC DRAGOJEVIĆ							ETIKA, MORALA	BRITANSKI REŽISER (NICOLAS)			
DELAVEC NA SOLINAH	1							ZOGA IZVEN ŠPORTNEGA IGRISČA	ZAMAKNJENOST		
PROSTOR ZA SEKANJE DRV						TOLMUN, KRNIKA	EGIPTOVSKI BOMBAZ				OZNAČBA
DRUŽINSKI ZABAVNIK	NADAV, AVANS	ZAPELJIVEC							4. IN 24. ČRKA ABECEDE	HLOD	
ŽENSKI PEVSKI GLAS				»KOLUMB« VESOLJA (JURIJ)	NICK NOLTE						
EKVATOR, POLUTNIK								NAŠA PEVKA PUSLAR			3
PLAČILO NA RAČUN								UMRLI SLOVENSKI HARMONIKAR (LOJZE)			5

ARAD: mesto v Romuniji, ALONŽA: lasulja ang. sodnikov, ENARGIT: bakrova ruda, AVILA: mesto v Šp., ANOMALON: nepravilni glagol

Križanke in uganke za vse okuse

Informacije in naročila

Bogat denarni nagradni sklad:
3.500 €
Prva nagrada:
1.500 €

NAGRADE in NAGRAJENCI

Med reševalce, ki bodo do petka, **28. 2. 2025**, poslali pravilno rešitev, bomo z žrebom razdelili privlačne nagrade:

3x Dnevnik pustolovca Medveda Lovra

V žrebu sodelujete tako, da pošljete rešitev križanke (oštevilčeni kvadratici) s svojimi podatki (ime in priimek, naslov, pošta številka in pošta) na elektronski naslov narocnine@stromboli.si. **Rešitev brez kontaktnih podatkov ne bomo upoštevali pri žrebu.**

Žiga Šubic, Šentrupert: USB ključek Kingston DataTraveler 64GB

Marina Urbas, Ljubljana: USB ključek Kingston DataTraveler 64GB

Roman Robič, Rimske Toplice: USB ključek Kingston DataTraveler 64GB

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

Rešitev križanke 24/XXIX: TIPKA

LINUX BEYBA™

KOLENDAR

DOGODEK	TERMIN	PRIJAVE
DIGITALNA PREOBRAZBA ORGANIZACIJE FOŠ	26. - 27. 2. 2025	www.fos-unm.si
POVIO ACADEMY CONFERENCE TOKENS D.O.O.	1. 3. 2025	www.povio.academy/pac-2025
33. KONFERENCA KAKOVOSTI IN ODLIČNOSTI SZKO	11. - 13. 3. 2025	szko.si/szko/
ENOSTAVNO DO ŠTEVILK GTIN IN GLN GS1 SLOVENIJA	13. 3. 2025	www.gs1si.org
MEGRA – MEDNARODNI SEJEM GRADITELJSTVA POMURSKI SEJEM D.O.O.	26. - 29. 3. 2025	www.pomurski-sejem.si
JUBILEJNI 30. SPOMLADANSKI KMETIJSKO OBRтни SEJEM V KOMENDI KONJENIŠKI KLUB KOMENDA	11. - 13. 4. 2025	www.sejemkomenda.si

KOLOFON

Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Naročnine:

tel.: 01 / 620 88 00
narcn@stromboli.si

Oglasno trženje:

Matej Komprej

tel.: 01 / 620 88 06
gsm: 070 / 606 152
matej.komprej@stromboli.si

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01,
gsm: 041 / 663 301
bostjan.strukelj@stromboli.si

Ana Kopitar
tel.: 01 / 620 88 09,
ana.kopitar@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čebrown
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Sladič in
Matej Komprej

Fotografije:

Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji

Distribucija:

EKDIS d. o. o., Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Tanja Kaštrun s.p.
dtp@stromboli.si

http://www.racunalniske-novice.com

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
spada revija med proizvode, za katere se obračunava
DDV po stopnji 5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last izdajatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno le s privoljenjem izdajatelja. Poštnina za naročnike plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške novice je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 661.

Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene z rubriko Predstavitev in na koncu članka s (P.R.) – Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na Rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Povio Academy Conference

1. marec

Dan, poln učenja in inspiracije, je namenjen vsem, ki želite poglobiti svoje razumevanje IT sveta neposredno od vrhunskih strokovnjakov!

Predstavili bodo najnovejše trende in prakse na področjih programiranja, projektnega vodenja, QA, UI/UX designa in ne nazadnje, umetne inteligence.

Širok spekter tem zagotavlja, da boš našel nekaj, kar bo obogatilo tvojo profesionalno pot in razširilo razumevanje ključnih IT področij.

Registracija je obvezna -
ne odlašaj predolgo!

34. SOF

SLOVENSKI OGLAŠEVALSKI FESTIVAL

15. – 16. MAJ 2025
GRANDO PORTOROŽ

**POVEZUJEMO IDEJE,
SLAVIMO KREATIVNOST.**

www.sof.si